

Pristatyta vyriausybės programa

Ketvirtadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, gruodžio 17 d. (ELTA) - Vakar premjeras Bronislovas Lubys pristatė Seimui vyriausybės narius, paskirtus laikinai prezidento pareigas einančio A. Brazausko dekretu, supažindino Seimą su vyriausybės programa.

Vyriausybė konstatuoja sunkią ekonomikos būklę, žada tęsti ekonomikos reformą, kai tik bus įvertinti privatizacijos rezultatai bei išsiaiškinta dėl buvimo pusiau legalių organizacijų, kurios turi įtakos vyriausybei per lobizmą. „Absoliučios laisvos rinkos momentai“, kalbėjo B. Lubys „pereinamoju periodu turi būti reguliuojami, bet tai nereikia, kad tolstama nuo rinkos ekonomikos principų“.

Litą įvesti reikėtų nedelsiant, tačiau pirmiau reikia apsispręsti dėl keitimo proporcijų ir būdų. Užsienio investicijos bus skatinamos, nes kitų kreditų šaltinių nėra. Leidimų davimo sistemos užsienio prekyboje bus atsakyta, importas ir eksportas bus reguliuojami muitais. Žemė, pabrėžė premjeras, bus grąžinama nuosekliai ir nuosaikiai, formuojant bendroves ir bendrijas savininkų pagrindu. Socialinė politika bus iš esmės perduota savivaldybių kompetencijon. Medicina liks valstybine, bet su privatizacijos elementais. Vidaus rinka bus saugoma.

„Naftos lobizmo, kurį vykdo Žalieji Klaipeidoje, gindami Rusijos koncernų interesus, bus stengiamasi paisyti tik atsižvelgiant į valstybės interesus“, pasakė B. Lubys. Premjeras taip pat pabrėžė, kad krašto apsauga turi būti, kad jos biudžetą priminėtų Seimas, kad Valstybės saugumo departamentas turėtų ginti valstybės interesus, įskaitant ir ekonominius. Jis taip pat akcentavo „Vyriausybė turės savo nuomonę, bet laikysis įstatymų“.

V. Adamkus Lietuvoje

Vakar laikinai einantis Lietuvos prezidento pareigas Algirdas Brazauskas priėmė JAV Aplinkos Apsaugos Agentūros penktojo regiono administratorių Valdą Adamkų. Valdas Adamkus pasakė, jog yra susirūpinęs Lietuvos ekologine padėtimi ir paprašė, kad naujoji Lietuvos vyriausybė daugiau rūpintųsi gamtos apsauga. Buvo kalbėta ir apie naftos terminalo statybą. Valdas Adamkus pareiškė, kad Lietuvai terminalas tikrai reikalingas.

„Yra dvi armijos, keliančios pavojų Lietuvai“

Lietuvos Saugumo Tarnybai (LST) iš valstybės biudžeto šiemet metams buvo skirta 13 milijonų talonų. „Kad pradėtume stotis ant kojų ir gerai dirbti, mums reikėtų pusės milijardo“, pasakė LST vadovas Petras Plumpa, duodamas interviu Lietuvos ryto korespondentei. Pinigai reikalingi kovai su organizuotu nusikalstamumu, tarptautiniu terorizmu, užsienio žvalgyboms Lietuvos valstybės struktūrose. Lietuvoje oficialiai LST turi 191 žmogų. KGB vien Vilniuje turėjo 3,000. Iki šiol Seimas nėra patvirtinęs valstybinio saugumo koncepcijos, Lietuvos Respublikos Saugumo Tarnybos

įstatymo. Tačiau tarnyba dirba. „Mes daug ką žinome ir dėl korupcijos ministerijose, ir dėl ryšių su Rusija, ir kodėl nebuvo investas litas. Vyriausybė gauna iš mūsų informaciją“.

Petras Plumpa sovietiniuose gulaguose yra iškalbėjęs 15 metų, septynis iš jų - už tai, kad 1958 metais vasario 16 dieną buvo iškėles virš Petrašiūnų elektrinės nepriklausomos Lietuvos valstybinę vėliavą. Lietuva tuo metu buvo sovietų okupuota. Dabar gyvena Turniškėse, dviejų kambarių bute. Mieliau norėtų išsinešioti kambarį miesto centre. Jo darbo diena prasideda 7 ryto ir baigiasi po vidurnakčio - pusę pirmos.

Nemėgsta žurnalistų. „Niekur nėra tiek užsienio žvalgybos agentų, kiek spaudos leidiniuose“, sako Petras Plumpa. „Jūs mąstymas“, pasakė jis Lietuvos ryto korespondentei, nėra valstybinis. Jūs norėtumėte viską žinoti, viską smulkiai aprašyti ir kyla klausimas“, pareiškia atvirai ir teisiai LST vadovas, „ar norite pakelti savo laikraščio tiražą, ar priklausote kitos valstybės agentūrai, kuri nori žinoti, ką mes žinome“. Į nesutrikusios žurnalistės klausimą, „O kaip jums atrodo?“ Petras Plumpa atsakė: „Gali būti ir viena ir kita. Kiek žmonių dirba nežinodami, kam jie dirba. Ar jūs čia pati atvažiuote, ar kas siuntė?... Yra dvi armijos, keliančios pavojų Lietuvai. Tai - ginkluota užsienio ir antroji, labai pavojinga, besiskverbianti į ekonomiką, politiką, parlamentus“, pasakė Petras Plumpa.

Paskirstytas Lietuvių Fondo milijonas

Jau buvo skelbta, kad Chicagoje įvykęs Lietuvių Fondo suvažiavimas nutarė iš pagrindinio kapitalo skirti 1 milijoną dolerių Lietuvos kultūrai ir švietimui. Kaip šios lėšos bus panaudotos?

Programų atrankos taryba (17 asmenų), patvirtinta Kultūros ir švietimo ministro, išnagrino jai pateiktus 195 projektus. Norint juos visus finansuoti, reikėtų sumos, desimt ir daugiau kartų viršijančios Lietuvių Fondo galimybes. Vadovaudamasi bendraisiais Lietuvos kultūros interesais, Programų atrankos taryba nutarė suteikti prioritetą šioms sritims: jau anksčiau pradėtiems švietimo reformos darbams, kultūros paveldo apsaugai, išsivijęs bendradarbiavimui su Lietuva, taip pat moderniosiomis lietuvių kultūros iniciatyvoms. Didžiausia suma - 300,000 JAV dolerių - skiriama M.K. Čiurlonio gale, kad naujausių sociologinių tyrimų duomenimis Lietuvos gyventojai labiausiai pasitikėtų dviem institucijoms - Bažnyčiai (69 proc.) ir masinės informacijos priemonėms (65 proc.).

Autoriniai kalėdiniai atvirukai Vilniaus dailės salonoje kainuoja nuo 70 iki 150 talonų. „Minties“ leidykla šiemet neišleido nė vieno kalėdinio atviruko. Draugus teks sveikinti telefonu. Lietuvos telekomo vadovai švenčių dienomis - gruodžio 25-27 ir sausio 1 dieną žada per pusę sumažinti tarp miestinių pokalbių kainą. (V.P.)

Trumpos žinios

Kaune surengta tarptautinė konferencija „Sveikų miestų

Somalijoje maistas iškraunamas iš Danijos laivo Mogadishu uoste. Trečiadienį, pirmą dieną po atvykimo į Baidoa, JAV ir Prancūzijos kariai rūpinosi užtikrinti saugumą mieste, kad badaujančiuosius pasiektų šalpos įstaigų siunčiamas maistas.

Rusija užsieniui skolinga 86 bil. dol.

Washington, DC, gruod. 16 d. (NYT) - Rusijos naujasis ministras pirmininkas Viktor S. Černomyrdin, kuris turės ir pagrindinę atsakomybę už Rusijos ekonominę reformą, pradeda savo kadenciją kaip tik tuo metu, kai Rusijos prezidentas Boris Jelcin ruošiasi prašyti, kad pramoningieji kraštai atidėtų surinkimą 18 milijonų dolerių Rusijos skolos mokėjimą šiemet. Ketvirtadienio rytą Paryžiuje prasidėjo pasitarimai apie Rusijos skolos mokėjimo pratimą.

JAV valdžios pareigūnai ir bankininkai pasakė, kad V. Černomyrdin'o išrinkimas ministru pirmininku, vieton Yegor Gaidar, greičiausia nepakeis galimos pasitarimo išvados. „Mes ir toliau remime skolos pratimą“, pasakė vienas JAV pareigūnas. Šimet rusams tepasisekė išmokėti tik 2 bil. dol. jų mokėjimo šiemet metams ir beveik pusė tos sumos buvo atmokėjimas JAV garantuotos paskolos jiems grūdams pirkti. Bet prieš dvi savaites Maskva sustabdė ir šios paskolos mokėjimą. Dėl to bus sustabdomos

projektas. Joje kalbama apie Baltijos šalių didžiųjų miestų aplinką ir gyventojų sveikatos apsaugą.

Vilniuje vieno kambario butas kainuoja per 500,000 talonų. Maskvoje už vieną kvadratinį metrą gyvenamojo ploto naujose rajonuose vidutiniškai reikia mokėti 150,000 - 200,000 rublių.

Laikraštis Respublika praneša, kad naujausių sociologinių tyrimų duomenimis Lietuvos gyventojai labiausiai pasitikėtų dviem institucijoms - Bažnyčiai (69 proc.) ir masinės informacijos priemonėms (65 proc.).

Autoriniai kalėdiniai atvirukai Vilniaus dailės salonoje kainuoja nuo 70 iki 150 talonų. „Minties“ leidykla šiemet neišleido nė vieno kalėdinio atviruko. Draugus teks sveikinti telefonu. Lietuvos telekomo vadovai švenčių dienomis - gruodžio 25-27 ir sausio 1 dieną žada per pusę sumažinti tarp miestinių pokalbių kainą. (V.P.)

JAV grūdų siuntos į Rusiją. „Mes baladavomės į jų duris, reikalaujame, kad jie skolas mokėtų“, pasakė Christopher E. Goldthwaite, JAV Agrikultūros departamento užsienio eksportu programų direktorius. Dėl to, kad Rusija nustojo mokėjusi, JAV Agrikultūros departamentas lapkričio 30 d. sustabdė paskolų garantijas ir JAV delegacija išvyko į Maskvą bandyti išrinkti per paskutines dvi savaites nesumokėta 31.8 milijono dolerių sumą.

Mums pasisekė tik tiek sužinoti, kad jie visi buvo taip užsiėmę Rusijos Liaudies deputatų kongreso reikalais šiuo metu, kad jie nebesuspejo sutarkyti skolos mokėjimo proceso“, pasakė C. Goldthwaite.

Naujasis Rusijos premjeras šią savaitę beveik tikrai turės įsijungti į skolų išmokėjimo derybas tiek su pramoningų šalių atstovais, vadinamu Paryžiaus Klubu, tiek ir su komercinių bankų atstovais, vadinamuoju Londono Klubu. Pastaroji grupė buvo susitikusi su Rusijos pareigūnais Europoje praėjusią savaitę ir numato dar kartą susitikti šią savaitę.

Šimet kas tris mėnesius JAV ir kitos valstybės nutarė atidėti skolų išrinkimą ir tai plačiai paskelbė, norėdami paremti Yegor Gaidar vadovaujamą ekonominę reformą. Šiuo metu Rusija jau yra skolinga 86 bil. dol., sako JAV valdžios pareigūnai, Tarptautinis Valiutos Fondas ir Tarptautinių Finansų Institutas, kuris seka užsienio kraštų skolas. Iš tos sumos 68 milijonai yra buvusios Sovietų Sąjungos skola, kurią ji turėjo 1992 m. sausio 1 d., kai Sovietų Sąjunga buvo likviduota. 50 bil. dol. tos skolos yra kitoms valstybėms, 18 bil. dol. yra komerciniams bankams.

Rusija ir Ukraina kartu buvo skolinga 58 bil. dol. - 84% visos sumos. Lapkričio gale, Maskva ir Kijevas susitarė, kad Rusija sumokės Ukrainai priklausančią 11 bil. dol. dalį tos skolos, o už tai Ukraina atsiskais intervirko. Rusijos objektuose užsieni, kaip pvz. ambasados užsienio kraštuose. Rusija panašiai darsis ir su kitomis buvusiomis Sovietų Sąjungos respublikomis, tuo apsiimdama išmokėti visą 68 bil. dol. sumą.

Didžiausia skolintoja Rusijai yra Vokietija, kurios valdžiai ir bankams Rusija yra skolinga 35 bil. dol. iš minėtosios 86 bil. dol. sumos.

Trečiadienį lankydamasis Maskvoje, Vokietijos kancleris Helmut Kohl pasakė, kas atleis Rusiją nuo 11.2 bil. dol. skolų ir pareiškė pasitikėjimą prez. Boris Jelcin'o valdžia. Tuo metu prez. Jelcin ir kancl. Kohl taip pat sutarė pagreitinti buvusių sovietinių dalinių išvedimą iš Vokietijos - iki 1994 m. rugpjūčio 31 d. Už tai Vokietija pasižadėjo skirti priedinę 318 mil. dol. sumą butų statymui Rusijos karininkams ir jų šeimoms.

Indijoje kiek ramiau

New Delhi, Indija. - Sekmadienį policija uždarė indų ir musulmonų kraštutiniųjų įstaiigas ir areštavo daugiau kaip 700 žmonių, mėginama sustabdyti įsisiūbavusias riaušes, pareikalavusias jau 1,210 aukų. Sužeistų buvę per 4,600, o nuostolių verslo įstaiigoms ir privačioms nuosavybėms padaryta už keliolika milijonų dolerių. Riaušės prasidėjo prieš savaitę, kai indų fanatikai nugriovė musulmonų mečetę Ayodhya mieste, tvirtindami, jog ji pastatyta indams šventoje vietoje. Mečetė buvo beveik 500 metų senumo.

Pagaliau riaušės pradėjo kiek apimti ir gyventojai pamažu grįžta į savo namus, kuriuos dėl neramumų buvo palikę. Policija areštavo tiek fanatikus indus, tiek musulmonų kraštutinius, bankuose buvo užšaldytos jų santaupos, įstaigose daromos kratos. Tai kruviniiausios riaušės Indijoje nuo nepriklausomybės paskelbimo 1947 metais.

- Šachmatininkas Bobby Fischer buvo patrauktas į teismą, nes sutikdamas Jugoslavijoje žaisti šachmatų turnyrą prieš Boris Spassky, pažeidė Jungtinių Tautų sankcijas prieš Jugoslaviją.

- Indonezijoje pradėta masiniai laidoti žuvusius nuo žemės drebėjimo praėjusią savaitę. Žemės drebėjimo sukeltos milžiniškos bangos nuplovė į jūrą išsčius kaimus ir į jūrą išnešė šimtus žmonių. Suskaičiuota per 2,500 užmuštų, pagautų savo namų griuvėsiuose, ir jūros išmestų į krantą.

Ivairių tautų daliniai plūsta į Somaliją

Mogadishu, Somalija, gruodžio 15 d. (NYT) - Somalijoje maisto šalpos išdalinimo apsaugai bus atsiųsti 28,000 JAV karių. Bet prie jų prisidės bent 34 kitų kraštų karių, iš viso apie 15,000-20,000, kurie atvyks atnešančių kelių savaičių laikotarpyje.

Kai kurie jų jau atvyko. Prie kelio iš sostinės ir aerouostą buvo matyti žaliomis beretėmis dėvį Belgijos karių, sėdį prie automatų už smėlio maišų „bunkerių“. Aerouosto dalis patruliuoja raudonomis beretėmis vilkį Saudi Arabijos karių. Prancūzų Užsienio legiono kariai dirba po miestą paskirtuose patikrinimo punktuose.

Lektuvams, laivams ir įvairiems daliniams plūstant į kraštą, kyla konkurencija laimėti geriausias vietas, geriausias darbus geranoriškumo operacijoje Somalijoje. Atrodo, kad į Somaliją siunčiami eiliniai daliniai, ir generolai iš didesnių bei mažesnių kraštų lenktyniauja kuo pirmiau atvykti, kad jų daliniams neliktų prižiūrėti sanitacijos.

Amerikos pareigūnai mielai laukia atvykstančių užsieniečių dalinių, nes jie tikisi, kad šie pakeis JAV dalinius, užtikrinus maisto pristatymo saugumą. Tuo tarpu JAV karininkams, vadovaujantiems visam šiam Jungtinių Tautų uždaviniui, pareigų paskirstymas kasdien duoda opių politinių-diplomatinių galvosūkių.

Somaliečiai nenori buvusių kolonistų

Italija, pavyzdžiui, siunčia 2,400 karių, jų tarpe San Marino Taktinę Grupę - tai maždaug JAV marinų atitikmuo. Problema, tačiau, kyla tame, kad somaliečiai nekenčia buvusių kolonistų ir jų nenori, net ir humanitariniam uždaviniui. „Mes tarėmės su savo politikos patarėjais ir mus kyla didelis rūpestis, kur juos (italus) skirti“, pasakė pulk. Peter Dotto, JAV marinas, atsakingas už užsieniečių dalinių koordinavimą. „Mes jų neškirsim į Mogadishu miesto centrą“, jis pasakė.

Britanija, kuri taip pat buvo Afrikos kolonizuotoja, tuo tarpu vaidina mažą vaidmenį - pasiūlė tik tris C-130 transporto lėktuvus. Grynu sutapimu, vieno JAV sraigtasparnio, prieš kelias dienas sunaikinusio ginkluotą somaliečių vežimą, pilotas buvo britų marinas, dvejis metus tarnaujantis JAV marinuose kaip dalis JAV Britanijos karinių pajėgų pasikeitimo programos.

JAV pareigūnai praneša, kad šalia JAV ir Italijos kiti kraštai, pažadėję atsiųsti karių, yra Prancūzija (2,000 karių), Saudi Arabija (1,000), Marokas (1,000), Kanada (800), Botswana (600) ir Belgija (560). Pakistanas jau buvo atsiuntęs 500 karių Jungtinių Tautų taikos palaikymo

- Čekijoje, nuo sausio 1 d., kada dabartinė Čekoslovakija išsiskirs į dvi respublikas, bus sustabdyta ir nemokama sveikatos priežiūra. „Mums reikia sužinoti, kiek kainuoja vaistai, adatos, ir kiti dalykai, kad galėtume sudaryti savo įstaiigoms biudžetą“, pareiškė vienas gydytojas Prahoje.

daliniams saugoti Mogadishu aerouostą. Kiti kraštai, šiuo metu dar besitariantys su JAV karininkais, vadovaujančiais šiam uždaviniui, yra Kuwaitas, Jungtiniai Arabų Emiratai, Senegalas, Trukija, Egiptas, Indija, Olandija, Australija, Tunisija ir Vokietija.

Konkurencija dėl „gerų darbų“

Nors JAV koordinavimas visų dalinių vyksta Jungtinių Tautų vardu, joks kraštas nesiųs savo dalinių, negavęs jiems priimtino uždavinio. Nežiūrint konkurencijos tarp jų išgauti kai kurias „pasiųgymus“ teises, tuo tarpu, dar niekas nėra užpykęs ir metęs dėl nepasitenkinimo.

Šią savaitę, tačiau, prancūzų daliniai išsireikalavo sau teises įvažiuoti į Baidoa kartu su JAV daliniais. Baidoa yra miestas krašto viduje, kuriame ypatingai siautėjo teroristai, išvarius juos iš Mogadishu.

Somalijoje dalinių uždaviniai taip pat labai skiriasi nuo jų vaidmens Persų įlankos kare. Pastarajame Saudi Arabija leido naudotis puikiai įrengtu uostu, kelių ir aerouostų sistema bei apstaus vandens aprūpinimo sistema. Somalijoje viso to nėra. Tad kiekvienas kraštas turi skirti trečdalį savo personalo savų karių poreikių aprūpinimui. Pvz. kiekvienas kraštas atsiveža daugiau, negu paprastai medicinos personalo, nes Somalijoje yra mažai medicinos įstaigų.

Tuo tarpu daugumas šalių tėra atsiuntusios pasirošimo ir apsiūrešimo personalą susipažinti su sąlygomis, įrengti susijungimo sistemas bei rasti apgyvendinimą kariams. Belgai, pavyzdžiui, užėmė didžiulį sandėlių pastatą prie uosto. Ten kariškos levelės užtiestos žaliomis antklodėmis, išrikuotos eilėmis, kiekviena apsaugota plonais tinklais nuo vabzdžių, su metaline užrakinama skrynna kojugalį.

Belgai patenkinti, kad viską tvarko amerikiečiai. „Mes galėsimė vieni iš kitų pasimokyti“, sako belgų dalinių vadas. Saudi Arabijos pirmųjų dalinių vadas reporteriui pasakė: „Mes jautėmė pareigą padėti Somalijai. Jie yra arti mūsų geografiškai ir, be to, jie yra musulmonai“.

Atitaisymas. Vakar dienos pirmame puslapyje, straipsnio antraštėje per klaidą buvo paskelbta, kad Rusijoje išrinktas naujas užsienio ministras. Buvo išrinktas naujas ministras pirmininkas.

KALENDORIUS

Gruodžio 18 d.: Gracijonas, Girdvilas, Eidvilė.

Gruodžio 19 d.: Urbonas, Darijus, Fausta, Rimantė.

ORAS CHICAGOJE

Pentadienį saulė tekėjo 7:13, leisis 4:20. Temperatūra dieną 33 F (0 C), saulėta su debesėliais, naktį 20 F (-6 C).

Šeštadienį saulė teka 7:14, apsiniaukę, gali lyti, snigti, ar būti ir ledą šalančio lietaus.

SPORTO APŽVALGA

RUDENS ATSPINDŽIAI ŠALFAS-GOS METINIAME SUVAŽIAVIME

PRANAS MICKEVIČIUS

(Pabaiga)

Suvažiavimo užsklandai

Darbotvarkėje, kurią sudarė 21 punktai, iš pirmininkaujantių Vyt. Jokūbaičio ir N. Udrio, pareikalavo griežtumo, skubios orientacijos ir tikslaus išvadų formulavimo. Jeigu protarpiais griežtumas ir „sušlubudavo“, tai tik dėl pačių darbuotojų per didelio „išibėgėjimo“, arba pasitaikiusių „to paties – per tą patį“ pasakelių. Bet šios smulkmenos nekenkė gerai atliktoms pareigoms.

Nors C. valdyba, kaip matėme, buvo pateikusi daug punktų, tačiau toli gražu, ne visi jų buvo tinkamai pateikti, formuluoti ir referuoti. Šiuo atveju pirmininkaujantieji privalėjo griebtis improvizacijos, kuri tokiais atvejais tik blaško dalyvių dėmesį ir eikvoja laiką.

Valdybos pirmininko pranešimas – santūrus, trumpas. Manding – nedraus, vengiantis iššaukti koliziją. Žinia, šandieninė veikla čia, kooperavimas su LTOK-tu, planavimas veiklos, lėšų nuolatinis trūkumas, darbuotojų veikla, paremta tik idejiniu pagrindu, kiekvieną priverstų skaitytis su žodžiais, mintimis. Todėl santūrumas ir buvo vietoje.

Dalyviai – atstovai? Retai jų surinkdavo taip gausiai. Jeigu Toronto ir Clevelandas vyravo, tai rytiniams pakraščiams atstovavo tik vienas Pr. Gvilidys, tai Chicago – tik R. Dirvonis. Lyg paskutiniai mohikaniai... Ypač Chicago... Mūsų buvusio sporto Citadelė... Tiek klubų, tiek jaunimo, bet jokio dėmesio... Klubai, nors registruoti, bet jokio nario mokesčio. Nors ir ne visi. Kiek golfo mėgėjų, bet nario mokesčių tik retas užsimokėjęs.

TAIP ATSIŠVEIKINOME SU „ŽALGIRIU“...

„Žalgirio“ 9-nių rungtynių su universitetais kolegijomis JAV-se viešnagė baigėsi su New Mexico universiteto komanda „Lobos“ (vilikai). Nepasitvirtus rezultatu, tai buvo įspūdingiausios rungtynės jų viešnagėje. Puiki aštuoniolikos tūkstančių talpos salė buvo pilnutėlė, kas retai pasitaiko net geriausiose profesionalų rungtynėse. Mat vietinė „media“ išreklamavo „Žalgirį“ kaip „Lietuvos Respublikos rinktinę“ su trimis olimpiniais žaidėjais-medalistais.

Viskas suorganizuota ir pasiruota kaip dideliame sportiniame įvykiui, su orkestrais, akrobatiniais „cheerleaders“ ir net feierverkais! Taip, lietuvių ir čia esama. Susiorganizuojame 22 „garsiašauksmių“, susėdame netoli aikštės, šalia orkestro. Orkestras mums padeda mūsų ovacijose, nes dirigentas yra K. Nako kolega (Kestutis ir Aušra Nakai yra dėstytojai šiame universitete). Kilnojome vieną didelę mūsų trispalvę ir keletą mažesnių, šaukdami: „Lietuva, Lietuva, Žalgiris“... Vėliau žalgiriečiai patvirtino, kad mes buvome gerai jiems matomi ir girdimi. Tiek visa publika, tiek

mes, lietuviai, gėrėjomės taip puikiai ir įspūdingai suruoštu sportiniu (ir mums lietuviams tautiniu) vakaru. Pristačius žaidėjus ir jiems apsikeitus dovano mis, sugrojama Lietuvos ir Amerikos himnai. Įtampa nuo pradžios iki galo. Pradžioje universiteto „Lobos“ veda 6-8 taškais. Staiga „Žalgiris“ „susigroja“, visur harmonija – tikslios pasuotės, greitis, metimai, nuėmimai, gynyba... Atsiplešia 18-kos taškų skirtumu ir jį išlaiko, puslanki užbaigdami 44-26! Mūsų gerklės jau visai užkimusios, bet esame linksmi, nes jaučiama kad tikrai žalgiriečiai „susitvarkys“ su šia ne žemo lygio (nors ir nepirmajame) komanda. Deja! Antrasis puslankis – viena ištisa nesėkmė nuo pradžios iki galo. „Lobos“ jau žaidžia be priekaištų visose situacijose ir spaudimą išlaiko iki galo. Mūsų šūkių tiek dvitaškių, tiek tritaškių visose situacijose ir spaudimą išlaiko iki galo. Mūsų šūkių tiek dvitaškių, tiek tritaškių visose situacijose ir spaudimą išlaiko iki galo. Mūsų šūkių tiek dvitaškių, tiek tritaškių visose situacijose ir spaudimą išlaiko iki galo.

Algirdas Bielskus, jaunųjų lengvatlečių treneris Clevelande, džiaugiasi savo auklėtinių laimėjimais.

SVEIKINAM ALGIRDĄ BIELSKŪ

Dažnai skaitome spaudoje puslapiuose apie sukaktis įvairių visuomenės veikėjų ar įvertinimą nusipelnusių asmenų. Šių metų, rugsėjo 29 d. gražios 70 metų sukakties sulaukė didelis sporto veikėjas, mylėtojas, treneris, ir savo laiku pats buvęs iškilus sportininkas, Algirdas Bielskus.

Būdamas kuklus žmogus, jis niekad nemėgo liaupsinimų, tačiau Clevelando sporto jaunimui nuo pat pirmųjų Amerikon atvykimo dienų, iš kurių jau susidarytų net trys generacijos, jis atidavė visą sielą ir širdį, bei visą savo laisvą laiką, treniruodamas, vežiojamas, o kartais net apmokėdamas kai kurias susidariusias išlaidas sporto reikmenims ar kelionėms.

Nors jis ne per stipriausias sveikatos, dar ir dabar labai aktyviai veikia ŠALFE, kaip sekretorius ir nepakeičiamas organizatorius. Nepaėjo nei vienu lietuvių ar pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybių ar sporto veiklos suvažiavimo be Algirdo Bielskaus.

Tad šia ypatinga proga Clevelando sportininkai dėkoja šiam didžiam nusipelnusiam

sporto veikėjui už ilgų metų darbą ir ypač jaunimui parodytą meilę ir pasišventimą šioje srityje, linkėdami jam geros sveikatos ir dar daug, daug darbinių metų!

Clevelando „Žaibo“ sporto klubas

Mielas „Draugo“ sporto skyriaus vedėju,

Siunčiame šią trumpą žinutę, nes labai jaučiame pasididžiavimą, turėdami tokį puikų asmenį savo tarpe, Clevelande.

Įdėjomė ir nuotrauką, kurią tikimės įdėsite kartu su straipsneliu. Ši straipsnelį paruošė Aniceta Giedraitienė, viena iš pirmųjų A. Bielskaus sportininkių. Mašinėle perrašė ir jums jį siunčia jos dukterė Eglė Laniauskienė, antros generacijos sportininkė ir mama trečios generacijos sportininkui!

Eglė Laniauskienė

Nenuilstantį lietuviško sporto darbuotoją ir ilgametį „Sporto apžvalgą“ bendradarbių sveikina šio skyriaus redaktorė ir skaitytojai, linkėdami dar daug sveikų ir darbinių metų.

IR

keletos minučių. „Lobos“ atsiplėšia 8 taškais. 18 tūkstančių publika tiesiog isteriška, atrodo, kad nei salės sienos, nei lubos nebeišlaikys, o mes visi apkursime nuo triukšmingų ovacijų vietiniams, – juk jie jau arti pergalės prieš vieną Europos krepšinio tvirtovę. „Lietuvos Respublikos rinktinė“ (pagal vietinę reklamą! Žalgiriečiai desperatiškai bando laikytis, dar 36 sekundės, skirtumas tik 3 taškai, deja, – baudi – išnaudota, rungtynės baigiasi. „Lobos“ 79 – „Žalgiris“ 72. Vėl ilgos ir audringos ovacijos – „cheerleaders“, feierverkai... Mūsų šauksmai jau nebeefektingi, balsai užkimę, bet vėliaus dar demonstruojame... Atsišveikiname su mūsų naujais draugais tautiečiais, esame, vis tiek, sužavėti šiuo puikiu sportiniu (ir tautiniu) renginiu.

Kalbamės su „Žalgirio“ vadovais, Vydūnu Baneliu ir Vyčiu Maleckiu. Nepaslapstus, kad jų 9-rių rungtynių viešnagė nebuvo sėkminga (3-6). Pagal juos, pagrindinės priežastys: Kurniačio nedalyvavimas (teisinga procedūra Vokietijoje), kelionių nuovargis, svetimai publika, dažnai šališki teisėjai, ypač Albuquerque, čia ir šis miestas yra vienos mylios aukštyje – veikia kiek varginantiai. „Kaip laikosi „Ž“ klubas, kokie planai, kokios olimpinės perspektyvos? – teiraujames svečių. Atsakymai nuosirdūs ir realistiški. Kaip visa Lietuvos ekonominė

padėtis, taip ir profesionalinis sportas (krepšinis, futbolas ir kitos šakos) yra sunkioje padėtyje. „Žvaigždės“ išdalintos užsieniuose, geras prieauglis greit neatsiranda. Svarbiausia finansai. Ir šį jų išvyka buvusi ne vien moraliai, bet ir finansiškai nesėkminga, nuostolinga. Olimpiniai prospektai Atlantoje kol kas dar migloti. Jeigu vėl subursime Barcelonos sąstatą – būsimie stiprūs kandidatai į Olimpinius medalius, jei ne, – vargu ar kvalifikuosimės? Lietuvių draugiškumu ir dėmesiu žalgiriečiai buvo sužavėti. Prašė progos dar pakartotinai išreikšti jiems didelę padėką – tai čikagiečiams, mylėjusiems juos Lemonte, bei „Seklyčioje“ (R. Dirvoniu ir visiems).

Atsišveikiname su realia viltimi – čia, Albuquerque, pasimečiame jų revanšo metu gal atsišveičiais metais. Po tokio entuziastiško priėmimo tikriausiai šis miestas ir universitetas vėl juos pakvies...

Algirdas Nakas

ŠARKIUI – ŽUKAUSKUI 90 METŲ

Juozas Žukauskas (Jack Sharkey), pasaulio profesionalų bokso sunkaus svorio čempionas, 1932 m. iškovojęs šį titulą iš vokiečio Max Schmeling'o, kuris tuo metu buvėtinėje Vokietijoje Hitlerio buvo labai mėgstamas, šiuo metu švenčia 90-tąjį gimtadienį ir 60 metų,

ŠALFAS PRANEŠA

1993 M. SENJORŲ IR VETERANŲ KREPŠINIO PIRMENYBES

Pagal visuotinio ŠALFAS-gos suvažiavimo patvirtinimą, 1993 m. Š. Amerikos lietuvių vyrų, senjorų ir veteranų krepšinio pirmenybės vyks 1993 m. vasario 27 ir 28 d. Clevelande, Ohio. Vykdos – Clevelando LSK „Žaibas“.

Senjorų klasės amžius yra 35 m. ir vyresni, o veteranų – 45 m. ir vyresni, pagal žaidėjų amžių 1993 m. gruodžio 31 d. Kitaip tariant, senjorų klasei priklauso gimusieji 1958 m. ir vyresni, o veteranų – gimusieji 1948 m. ir vyresni.

Varžybos bus vykdomos pagal įprastas ŠALFAS-gos krepšinio žaidynių tradicijas. Pravedimo sistema ir tvarkaraštis bus nustatytas po galutinės dalyvių registracijos, prisilaikant ŠALFAS-gos krepšinio komiteto direktyvų.

Dalyvių registracija privalo būti atlikta iki 1993 m. vasario 8 d. imtinai, pas pirmenybių vadovą: Vidas Tatarūnas, 18202 Windward Rd., Cleveland, OH 44119. Tel. (216) 486-7916. FAX 216-943-4485.

Smulkias informacijas gauna visi ŠALFAS-gos krepšinių kultuvuojantieji klubai. Varžybų reikalais prašome kreiptis į Vidą Tatarūną.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

Giminės stebėjosi...

„Vytiš“, Vilnius, 1992 m. lapkričio 4 d. laida..., rašo Jurgis Janulis, Kaunas.

Pas mus viešėjo giminės iš Amerikos. Kartu su jais „Vytyje“ perskaitėme, kad LTOK visai nenaudojo išsivijusio teltkų žaidžiamos Barcelonos olimpinėms žaidynėms. Jie nustebė: kam tada prašė rinkti, aukoti, jei nereikėjo, kodėl viską ėmė iš valstybės, jie bent daži išlaidų galėjo padengti mūsų suaukotois pinigais? Mūsų aiškinimas, kad išsivijusios aukos irgi eis ne kam kitam, o olimpiniais reikalams, nedaug tepadėjo. „Mes aukojom Barceloną, Lietuvos sugrįžimui į olimpinės žaidynes, o čia nesuprasi, kas darosi“.

Gal iš tikrųjų čia kažkas ne taip? Juk man, prisipažinsiu, nebūtų visai vis tiek, kam mano pinigai naudojami – ar tam, kam aš juos skyrčiau ar kam kitam, tegul ir panašiam (ne mažiau svarbiam) dalykiui. Išsivijusios aukos irgi eis ne kam kitam, o olimpiniais reikalams, nedaug tepadėjo. „Mes aukojom Barceloną, Lietuvos sugrįžimui į olimpinės žaidynes, o čia nesuprasi, kas darosi“.

Lietuvos tautiniam olimpiniam komitetui reikėtų jį atkreipti dėmesį. Kai vienąip sakoma, kitaip daroma, kai nesupratinami.

Pastaba. Ištrauka iš ŠALFAS-gos centro valdybos laiško, rašyto Lietuvos olimpiniam komitetui 1992 m. lapkričio 17 d., kaip tik šiuo klausimu: „Amerikoje V. Adamkui, Kanadoje J. Gustainiui vadovaujant, veikė pinigų telkimo vajai paremti Lietuvos olimpiečius Barcelonos olimpiadoje. Žmonės aukoje, nori žinoti, kiek pinigų gavote ir kaip juos panaudojote? ŠALFAS-gos centro valdyba, buvusio suvažiavimo Clevelande 1992 m. lapkričio 7 d. nutarimu įpareigota jus apie tai klausti...“

Sig.K. „Tėviškos Žiburiai“

kai jis tapo pasaulio čempionu. Šarkis-Žukauskas 8 metus išsilaikė pasaulinio masto stipriausiu boksininku dešimtuokę, 3 metus iš jų dešimtuokę buvo pirmasis. Šiuo metu jis gyvena Epping, NH, JAV.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/4 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis			

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Šaudymo varžybos

Šaudymo varžyboms 1993 m. numatomas itin platus kalendorius.

1993 m. ŠALFAS-gos medžioklinių šautuvų (Trap) pirmenybės numatomos gegužės mėn., Hamiltono LMŽK „Giedraitis“ šaudykloje.

1993 m. Pasaulio Lietuvių Šaudymo pirmenybės planuojamos prarvesti liepos ar rugsėjo mėn. Kanadoje. Vykdos ŠALFAS-gos Šaudymo komitetas. Numatoma plati šaudymo programa. Varžybos koordinuojamos susitarus su Lietuvos Šaudymo sąjunga.

1993 m. Baltiečių šaudymo pirmenybės siūloma prarvesti lietuvių varžybų rėmuose. Šaudymo varžybinė programa dar tebėra organizacinėje stadijoje.

DR. DOMAS LAPKUS

Praktika su Dr. McElligott ir Dr. Adams VIDAUŠ IR PLAUČIŲ LIGOS 15300 West Ave., Orland Park 708-349-8100 10 W. Martin, Naperville 708-355-8776 Valandos pagal susitarimą Nakties metu tel.: 708-857-8383

Kab. tel. (1-312) 585-0348; Rez. (1-312) 779-8533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4255 W. 63rd St. Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS 7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd. Marquette Medical Building 6132 S. Kedzie Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D. PETER STECY, M.D. CESAR J. HERRERA, M.D. Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. Tel. (1-312) 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. (708) 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETERIKIS

DANTŲ GYDYTOJA 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai) Tikrina akis, prietaiko akinius 2618 W. 71st St. Tel. (1-312) 737-5149 Val. pagal susitarimą. Palos Vision Center, 7152 W. 127th St. Palos Hgts, Ill. Ketr. val. 3-6 v.v. Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA 2656 W. 63rd Street Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p. Šešt. pagal susitarimą Kabineto tel. (1-312) 778-2880. Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas Kalbama lietuviškai 6165 S. Archer Ave. (prie Austin) Valandos pagal susitarimą Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA AKIŲ LIGOS Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus 1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563 Tel. 1-708-827-0090 Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninėms. 2434 W. 71 St., Chicago Tel. 312-434-5849 (veikia 24 val.) Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p. 10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL Tel. 708-598-4430 (veikia 24 val.) Pirm., antr., ketv. penkt. 4 v.p.p.–7 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477; Rez. (708)246-0067; arba (708)246-4581

DR. E. DECKYS GYDYTOJA IR CHIRURGĖ SPECIALYBĖ – NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS CRAWFORD MEDICAL BUILDING 6449 So. Pulaski Road Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS 3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101 Valandos pagal susitarimą Pirm. 3 v.p.p.–7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždarytas, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. KEDZIE AVE., Chicago (1-312) 778-6969 arba (1-312) 488-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR ISSPLETUSIAS KOJŲ VENAS. KOSMETINĖ CHIRURGIJA 6132 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Tel. (1-312) 925-2670 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120 Tel. (708) 742-0255 Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos Nechirurginis išsipleitusių venų ir hemoroidų gydymas 5540 S. Pulaski Road. Tel. (1-312) 585-2802 Valandos pagal susitarimą Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p., ketv. 2-7 v.v. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja 3315 W. 55 St., Chicago, IL Tel. (1-312) 478-2112 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL Tel. (708) 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)682-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1443 So. 50th Ave., Cicero Kasdien 1 iki 8 val vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS Gydymas bei chirurgija 5635 S. Pulaski Rd., Chicago 312-585-1955 172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126 708-941-2606 Valandos pagal susitarimą Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS 2454 W. 71st Street (1-312) 434-2123 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

PO ATSIMINIMŲ POPIETĖS

Visai netikėtai patekau į vieną puikiausių rudens subvimių, apie kurią prieš tai ne tik nežinojau, bet kuris, pajutau ten atsidūrusi, buvo labai prie širdies. Tai buvo metinis skautų susirinkimas, ne tik nukelęs mane į senus laikus, bet ir labai pakelęs mano nuotaiką ir pasitikėjimą ateitimi. Į parapijos salę šia proga subėgo net kelios tautiečių kartos. Čia buvo būsimų skautų, iki šiol vadinamų paukštytėmis, pakėlimas ir tikras narsas, čia vyko vyresniųjų atliktų darbų Dievui ir Tėvynei pagerbimas, bet daugiausia jaudino tokia pakili visų nuotaka, kad neučia didėjo viltis ateinančios kartos pasiryžimu išlikti lietuviams, o dabartyje kiek galint rūpintis ugdyti savijas tas gerasias savybes, kurias nuo Baden Powello laikų vertino ir skatino skautybės šūkis: „Dievui, Tėvynei ir Artimui“.

Pradžioje girdėjome kelis pranešimus apie pereinūtį metų veikalą, jų įtaką dabarčiai ir ateičiai. Džiugino graži ir drausminga elgsena net ir pačių mažiausių išdykėlių, ir tas faktas, kad jų yra dar toks didelis būrys. Baigus oficialiąją dalį, mums buvo padeklamuoti keli patriotiški eilėraščiai, padainuotos kelios lietuviškos dainos, prie kurių pabaigoje visi mieliai prisidėjome. Maža ir labai išsisklaidžiusi yra čia mūsų lietuviškoji grupė, o tačiau savo entuziazmu lietuviškai veiklai lengvai viršija ne vieną didesnę tautiečių vietovę. Todėl ir rašau, kad į širdį grįžo viltis ir šypsena. Dabar čia buvo aiškiai parodyta, kad bus kas stas į mūsų retėjančių veikėjų gretas, kad pasaulio istorinei eigai dabar vėl taip skubiai keičiantis, gal ir nereikia darytis pesimistu, — arba kas būtų dar blogiau, — į visa veiklą numoti ranka. Valio jaunimo vadovams ir vadovėms.

Pasidžiaugus jaunimu, mintys nukrypo ir į lietuvišką šeimą šeimijoje. Todėl čia pasidalinsiu mintimis apie grynai lietuvišką ir apie mišrią šeimą. Padariau pokalbius su keliomis tokiomis šeimomis apie jų pastangas išlaikyti lietuviškumą, o pergaltovus jų atsakymus, suskirsčiau tas šeimas į kelias grupes.

Pirmiausia, aišku, žavėjo grynai lietuviškai auginamas jaunimas, nors ir suprantant sunkumus, o neretai ir vaiko pasipriešinimą vyresniai amžiuje. Tokių šeimų vaikai lankė mo-

kyklas, priklausė organizacijoms, neretai savanoriškai vyko į Lietuvą mokytojauti: mokyti amatų arba supažindinti su naujomis technomis. Namuose buvo vartojama tik lietuvių kalba. Antrąją grupę kalbėjo su vaikais tik lietuviškai, bet nebuvo rūpinamasi juos vesti į lietuvišką mokyklą. Jie irgi jaučiasi lietuviams, ypač dabar, kai Lietuvos vardas neretai užtinkamas spaudoje, bet jų kaip nedomino nei organizacinė, nei politinė veikla. Dar viena grupė, gal dėl tolimos nuo mokyklų ir parapijos gyvenvietės, jau nesidomėjo mūsų spauda, ir nors su vaikais kalbėjosi lietuviškai, jų atsakymai dažnai būdavo pilni svetimų žodžių. Tačiau radau išimčių: pasikeitusių politinė padėtis, pokalbiai universitetuose juos sudomino daugiau savo kilme ir Lietuvos padėtimi, nors jie dar gal nesiveržė pamatyti tėvų žemės savo akimis.

Dabar panagrinėkime mišrias šeimas. Čia tikrai radau nuostabių mūsų tautiečių gyvenimo draugų. Jie patys vežiojo vaikus ir lietuvišką mokyklą, bandė mokyti mūsų kalbą, bendravo su lietuviams, save laikė Amerikos lietuviams, veržėsi į tautinių šokių grupes (gal mažiau į chorų), draugavo su į save panašiais.

Tada vėl susidūriau su mišria šeima, kuri iš pareigos ar kaltės jausmo gal užsisako „Draugą“, bet jo beveik neskaityti, su vaikais kalbama, aišku, angliskai, mūsų mokyklos jų irgi nedomina, nes jie vaiku ateiti mato tik finansinio ištvirtinimo srityje. Sutikau ir tokių, kurie lankosi į parapiją dėl religinio išpareigojimo, bet, išėję pro bažnyčios duris, mauna tiesiai namo. Pagaliau radau ir tokių, kurie, laikui bėgant, jau visiškai nebelaiko savęs lietuviams, išjungę į politinę amerikiečių veiklą, nesilanko mūsų renginiuose. Tokius gal kiek pažadino politiniai pasikeitimai Europoje, sudomino neretai girdimas pabaltiečių vardas televizijos žiniuose, bet jų gyvenimas jau buvo nuėjęs kita kryptimi. Todėl dažnai vietinis tikras amerikietis daugiau žino apie mūsų krašto vargus, negu toks pasyvus tautietis. Išimčių yra ir visad bus, taigi dažnai savos ir mišrios vedybų grupės mažai kuo skiriasi. Ką galėtume daryti, kad sugrąžintume tokį bendratautį į savo tarpą, ypač dabar, kai net Lietuvoje girdisi labai nekoksios žinios? Pagalvokime.

RKV

BALTIJOS KRAŠTAI AMERIKIEČIŲ SPAUDOJE

Amerikiečių savaitinis žurnalas „Time“ išspausdino straipsnį apie Baltijos valstybes. Šis straipsnis suteikia nemažai informaciją, tačiau jame yra ir netikslumų, dėl kurių Amerikos miestuose latvių bendruomenės „Time“ žurnalui pareiškė protestą.

Straipsnio pavadinimas yra toks: „Lietuviai, latviai ir estai tikėjosi, kad, žlugus komunizmui, prasidės naujas ir puikus gyvenimas, bet kiek tų kraštų gyventojų šiandien yra nusivylusių ir kenčia šaltį“.

Kalbant apie Lietuvą, reikia konstatuoti faktą, kad beveik prieš trejus metus, Sąjūdžio dėka ir vadovaujant V. Landsbergiui, buvo paskelbta pasauliui atgaivintoji Lietuvos nepriklausomybė. Garbė, kad tą padarė pirmieji lietuviai, nelaukdami latvių ir estų. Dabar tie patys lietuviai nubalsavo buvusius komunistus išrinkti į Seimą ir sudaryti naują vyriausybę. Lietuvos Seimo rinkimai išnešė daug nepasitenkinimo Latvijoje ir Estijoje. Tuo pačiu sumažėjo jų viltis ateities gyvenimui.

Toliau straipsnyje daug rašoma apie neigiamus aspektus Latvijos gyvenime.

„Time“ korespondentas apklauskina apie šiuo dienų būklę Rygos gatvėje sutiktus rusų tautybės gyventojus. Savaimė supranta, jų pasisakymas prieš latvius yra neigiamas.

Straipsnyje paminėta tik viena latvė, kuri, pasipiktinusi atėjūnais, pareiškė: „Pasiimkite savo fabrikus, savo ginklus ir patys iškeliaukite ten, iš kur atėjote“. Jos pasipiktinimas turi pagrindą: buvusi Sovietų Sąjunga spaudė ir diskriminavo Baltijos valstybių gyventojus per 50 metų. Ypač Latvijoje ir Estijoje rusų atėjūnai sudaro didelį gyventojų skaičių.

Visose Baltijos valstybėse paskutinių metų laikotarpyje pablogėjo ekonomija, kas neigiamai atsiliepė ir į politinę eigą. Niekas neabejoja dėl galimų nusunkumų, pereinant iš komunistinės į demokratinę sistemą. Tačiau buvo susidariusi nuomonė, kad Baltijos kraštams esant daug kultūringesniems už rusus, tos naujos sistemos įgyvendinimas bus greitesnis ir su mažesniais kliūtimis.

Visi baltiečiai didžiavosi, kai įsisteigė savo tautines orosusisiekimo linijas. Lėktuvai su-

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

tų valstybių užrašais pradėjo skraidyti į Europos miestus. Gatvių pavadinimai miestuose buvo pavadinti sava kalba, grįžo buvusių tautų didvyrių paminklai. Šie veiksmai suteikė tautoms pasitikėjimą savimi.

Politisnis gyvenimas pasikeitė Lietuvoje dėl pablogėjusios ekonomijos. Juk ir Amerikos prezidentas G. Bush pralaimėjo rinkimus labiausiai dėl pablogėjusios ekonominės padėties. Tačiau reikia pažymėti faktą, kad viso pasaulio valstybių ekonomija yra paliausi šių negalavimų.

Dėl pablogėjusios ekonomijos Lietuvoje buvusieji komunistai darė daug pažadų gyventojams, kad jie išves kraštą iš sunkumų ir trūkumų. Gyventojai jiems patikėjo, ir buvusieji komunistai grįžo vadovauti Lietuvos vyriausybei.

Tuo tarpu Estija „išvalė namus“ ir atleido visus buvusius komunistus iš valstybinių įstaigų.

Visi Baltijos kraštai kenčia dėl trūkstantį medžiagų pristatymo iš Rusijos. Ypač jaučiamas žaliavų, dujų ir alyvos trūkumas.

Lietuvoje įvykęs politinis pasikeitimas B. Jelcino buvo teigiamai įvertintas. Naujoji A. Brazauskos vyriausybė tikisi šią žiemą gauti daugiau medžiagų, dujų ir alyvos. Tačiau Rusijos kariuomenė pasilieka visuose Baltijos kraštuose, nepaisant visų vedamų derybų ir prašymų ją atitraukti.

Praeityje Baltijos valstybės išgyveno didelį rusų anplūdį. Laimingiausia buvo Lietuva su 20 procentų. Tačiau Latvija ir Estija jų turi nuo 40 iki 50 procentų.

Lietuva prieš Seimo rinkimus pasiūlė visiems nelietuviams gyventojams priimti krašto pilietybę be jokio laiko sąlygų.

Atrodo keista, kad tie visi atėjūnai, kurie šaukė dėl „diskriminacijos“, atsisakė priimti Lietuvos pilietybę ir dalyvauti Seimo rinkimuose. Pagal Lietuvos ambasados Washingtono pirmojo sekretoriaus Arnoldo Miluko pranešimą Amerikos laikraščiams, Lietuvos pilietybę atsiskakė priimti per 90 procentų krašto nelietuvių.

Estijos įstatymai svetims liams pilietybei įsigyti

reikalauja 3 metų gyvenimo nepriklausomoje Estijoje. Pilietybės įstatymas, kuri rengiamas įvesti Latvijoje, reikalauja išgyventi krašte 16 metų.

Iki šio laiko Baltijos kraštuose gyvenantieji rusai nesuorganizavo plataus masto demonstracijų ar protestų. Jie žino, kad Rusijoje ekonominis gyvenimas yra blogesnis. Dėl to jiems nėra pagrindo grįžti atgal į Rusiją.

Iš visų trijų Baltijos valstybių ekonominiai sunkumai labiausiai yra palietę Lietuvą. Rusija nutraukė didžiąją dalį žaliavų ir energijos tiekimą vasaros metu. Lietuvos ekonomija žymiai nukentėjo. Prekės sumažėjo, ir jų kainos pakilo.

Dėl netinkamo žemės gražini-

mo įstatymo įvedirio gyventojų nepasitenkinimas augo, ir jų dauguma išrinko buvusį Lietuvos komunistų pirmininką Algirdą Brazauską naujos vyriausybės vadovu.

Ar Jelcino vestoji neigiama politika Lietuvos atžvilgiu prisidėjo prie Brazauskos išrinkimo, palieka atviras klausimas. Tačiau faktas, kad A. Brazauskas, būdamas Lietuvos komunistų sąjungos pirmininku, 1989 metais nutraukė santykius su Maskvos centro komunistų partija ir palaikė Lietuvos nepriklausomybę. Ką kitos pasaulio valstybės mano apie Baltijos kraštus, nėra geras padėtis supratinimas.

Lietuvos į Seimą rinkimų rezultatai suskaldė ir išėjusius lietuvius. Vieni yra pasipiktinę, kiti laikosi laukimo pozicijų; tretieji laukia naujos vyriausybės.

Kokie tie rezultatai bus, parodys ateitis.

1990-1991 VYTAUTAS LANDSBERGIS LAISVĖS BYLA

Pačiame rinkimų įkarštyje mus pasiekė ši knyga. Nežinau, kodėl aš buvau prašytas šią knygą visuomenei pristatyti. Tokią knygą aptarti yra labai sunkus darbas ir reikalaujantis specialaus pasirėngimo, kurio aš neturiu. Tad padarysiu tik paviršutinį apžvalgą. Tai yra dokumentų, nutarimų, užrašų, laišku ir kalbų rinkinys, gana gausiai iliustruotas, ir kai kurių dokumentų faksimilės.

Knyga plačios apimties, 350 psl. Viršelis papuoštas pirmosios priesaikos projektų juodraščių faksimilėmis, kurioje yra padaryti išbraukimai ir ištaisos. „Aš, Dievo ir žmonių akivaizdoje, iškilmingai pasižadau ištikimam tarnauti Nepriklausomai Lietuvos Respublikai, negailėdamas jėgų ir pačios gyvybės (pastutinię du žodžiai gana sunkiai įskaitomi, -J.Ž.)“. Knyga padalinta į šiuos skyrius: Vėl nepriklausomi; Blokada; Moratorijumas; Auka; Teroras ir Pergalė.

Knyga pradeda leidejų žodžiu ir Vyt. Landsbergio nuotrauka.

Kovo vienuoliktajai rengtu dokumentų projektai (faksimilės)

Šiame skyriuje yra devynios faksimilės, kurių pirmoji prasi-

deda: „Seimas (AT) greitai neprikli. Liet. valstybės atstatyma...“ Kadangi tai įvairių projektų juodraščiai, yra išbraukimų ir gana sunkiai įskaitoma. Tačiau tai yra svarbi istorinė medžiaga.

„Vėl nepriklausomi“ — Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo akto su parašais faksimilė. „Darysiu viską, ką man patars protas ir sąžinė“ — 1990 m. kovo 11 d. Kalba Aukščiausiosios Tarybos posėdyje. (Vyt. Landsbergio kalba, -J.Ž.) Seka visų kalbų, kurios buvo sakytos AT teksta ir kai kurių detalių faksimilės. Versdami puslapį po puslapio, matom visą atgimimo eigą; taip pat Kremliaus bandymus ir planus suskaldyti poziciją, pasinaudojant Maskvai paklusnia partija. Nurodoma, kaip elgtis tokiu atveju — jeigu į valdžią ateitų Burokevičius. „Karinės agresijos ženklai“ — 1990 m. kovo 27 d. pranešimas Aukščiausiosios Tarybos posėdyje. „Taigi mūsų istorinė patirtis, kurios neturi Vakarai, ir mūsų žinojimas, su kuo turime reikalą, ko taip pat nėra patyrę Vakarai, kelia nerimą, kad pastarieji yra apgaudinėjami, o galbūt ir nusileidę Maskvos reikalavimams jėga spręsti savo problemas Lietuvos atžvilgiu“.

„Klasta ir smurtas“ — 1990 m. Pacitavau tik keletą ištraukėlių, o norint visa knyga apžvelgti, reikėtų daug puslapių prirašyti. Ši knyga ne tik bus ateityje nepakeičiamas žinių šaltinis tiems, kurie domėsis Lietuvos kova prieš imperialistines pajėgas, Vakarų nesiorientavimą — Gorbačiovo remimą — ir mažuosius laikant tik tvarkos griovėjais. Ji taip pat yra būtina ir dabartiniam metu, rašant arba analizuojant prezidentus, kurios privedė prie imperijos subyrėjimo. Toje kovoje Lietuva buvo pirmutinė eilėse.

Knygą spaudai paruošė Juozas Glinskis, Marija Ladigaitė ir Vladas Vildžiūnas. Vilnius 1992 „Lietuvos aidas“ leidinys. Spausdino „Spindulio“ spaustuve Kaune.

J.Žygas

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

50

Kai persakiau jo žodžius, pakilo didelis plojimas, užbaigtas Lietuvos himnu. Kai pasakiau, kas čia per giesmė, ir jis, ranką ant krūtinės padėjęs, išsitempė. Paskiau jis panor pamatyti moteris, kurios moka padaryti tokius darbus. Kai supažindinau su Živilės motina, jis net iškėtojo staltiese ir sakė, jog sunku jam patikėti, kad name su paprastom staklėm galėtų tokį daiktą išaušti.

— Kai grįšiu namo, atidurčius savo motinai, bet tik su sąlyga, kad paskum ji tą pačią staltiesę padovanotų mano žmonai. Žinoma, jeigu kada nors vesiu.

— Vesi, vesi, kur jau toks puikus vyras nevesi.

— Kad mano tokia laimė: kai tik randu mergaitę, kurią norėčiau vesti, ji jau yra kito nuziūrėta.

Man tuoj nuejo per širdį Živilė, ir išverčiau vietiškai kitaip, negu jis sakė. Išverčiau: „Jeigu tik rasiu tokia, kuri tikrai bus prie širdies“.

Išverčiau ir pasijutau labai negerai, lyg tikrai būčiau kokį pikta darbą padaręs.

18.

Trudė žemėlapi rado. Elbė netraukė. Į ją būtų labai tiesus kelias, bet juste jutau, kad gale jo stovi tikri spąstai. Jeigu ne prancūzės pažymėjimas, gal ir būtų emės noras mėginti, bet dabar pūliuojanti pažastis buvo kaip Kainui Viešpaties ženklas kaktose. Traukė Hamburgas. Kaip magnetas koks. Gal todėl, kad, išeidamas iš Berlyno, pasirinkau Hamburgą. Gal ir todėl, kad tarp jo ir manęs nebuvo jokios didelės upės, o dabar dar ir todėl, kad tenai tebebuvo angliai. Man įkrito puskarininkio žodžiai, kad anglai už amerikiečius santūresni, tai santūresni turėtų

būti ir rusų reikalavimams.

Pasišaukiau Miką ir, sugulę pakrūmėje, žiūrėjom, kokiais keliais būtų saugiausia pasiekti Hamburgą. Iš Miko nedaug pagalbos tebuvo: jam žemėlapis labai nedaug ką sakė. Malti grūdus ir pjauti lentas žemėlapiu jam nereikėjo, bet vis tiek numatė kelius ir suskaičiavom kilometrus. Nei aš, nei jis nežinojom, kad Hamburgą pasiekti ir čia yra kliūtis — kanalas.

— Tokį ir perplaukti galima. Vanduo nebeturėtų būti labai šaltas, — galvojo Mikas.

Nieko nepasakiau. Man Elbė kėlė šurpą, o kas žino, koks to kanalo plotis ir gylis. Vis tiek sutarėm iš vakaro susirengti, o rytoj vos pradėjus švisti, ištraukti. Žodynai ir knygos nešti buvo sunkios, tai su Živilė pasirinkom, kas kuriam atrodė buvo svarbu, ir sukrovėm į jos tėvų ratus.

Atvažiavo Čak. Atvežė tris sviedinius, tai vyrai emė galvoti net apie antrą krepšinio aikštę. Ypač, kad atsirado ir ukrainiečių, kurie norėjo pasiprintinti žaisti.

Buvusį komendantą, kurio tikro vardo niekas ir nežinojo, išvykstantį triukšmingai palydėjom. Viena moteris net paprašė išvažiuojantį sustabdyti, padavė voką su brolio adresu Amerikoje, prašė jam parašyti, kur yra sesuo ir kad ligi šiol yra sveika ir laiminga. Puskarininkis paėmė voką, iškišo į kišenę, prizadėjo grįžęs pats aplankyti, nes jos brolis gyvenęs ne taip toli nuo jo tėviškos.

Tie keli, kurie žinojom, pasilikom su nerimu; kas atsi- tik per kelias ateinančias dienas, o visi kiti buvo laimingi, kad dar nežino. Mudu su Miku susitvarkėm kuprines. Buvom patenkinti, kad tebebuvo nepaliestos bulgarų konservų dėžutės. Iš knygu tepasiėmiau tik ispanų kalbos vadovėlių, žodynėlių ir porą lengvesnių knygučių. Reikėjo dar kaip nors pasirūpinti po kepaliuką duonos. Net keista, kaip kelios dienos apynormalio gyvenimo gali žmogų išpaikinti. Kai patrankų, bombų ir kulkosvaizdžių garsų lydymas įėjau iš Berlyno, ne į galvą

neatejo, kur ir ką kitą dieną valgysiu. Ir nemirčiau, o dabar paėmiau, Živilės brukamas, net divi plyteles šokolado. Iš savo žemėlapiu jiems irgi nubraiziau kelius, kuriais važiuodami galėtų išvengti didžiojo plento. Rengėmės kaip į kokią ekspediciją. Tėvas net siūlė važiuoti kartu. Sakė, arkliai pašėję, ratai dar stiprūs, o visiems kartu bus net smagiau. Aš nebuvau linkęs tokį pasiūlymą nubraukti į šoną, bet Mikas nesutiko. Sakė, kad pilnas vežimas tuoj atkreips dėmesį. Ne, jis vėliau nešė. Aš irgi pasirinkau Miko sprendimą.

Tėvai nuėjo daržinė sužinoti, ką iš ten galėtų pasiimti dienos metu ir ką palikti nakčiai, kad nepastebėtų kaimynai. Mane emė keistas jausmas, lyg bėgtumėm nuo savųjų, bet argi mes galėjom maišyti protinę pirmininko planą.

Diena buvo graži. Saulė gerokai kaitino. Likę vien du su Živilė pasiėmėm anglų kalbą ir suvirtom šalia vežimo klevo pavėsy. Prie daržinės linksmam šūkalojo krepšinio žaidėjai. Atsivertėm vadovėlių, bet susitelkti negalėjom. Vėl jutau jos petį, priguldujį prie mano peties, ir nenorėjau jos jo atspalvinti. Ji greičiausiai juto irgi tą patį. Lindo galvon mintis, kodėl toks artumas jaukumas, artimas būtinybei neatejo, kai nereikėjo planuoti bėgimo ir tuo pačiu su šypsniu prabėga klausimas: o kada mano trumpam gyvenime buvo toks tarpsnis, kada nereikėjo bijoti rytojaus. Prieš penkerius, gal net šešerius, metus, kai didžiausias priešas buvo tik kai kurie gimnazijos mokytojai ir kai susižavėjimas viena kita mergaite buvo kaip smagus virpuly, tada lyg ir atrodė, kad dabarties momentą gali ilga gija megsti su ateitimi. Net nujaušti negalėjai, kad jau čia pat už durų vandalai, kurie visą tavo gyvenimą sujauks; nesuvokiamos prasmės įvala. Kilo noras, kad mums nereikėtų skirtis, kad galėčiau pasakyt, jog ten, anapus to miško, yra mano namai, ir pakviesti nueiti kartu, ir būti kartu. Bet kur gali būti niekam nereikalingo žmogaus namai?

(Bus daugiau)

Sigutė Poskočimaitė kruopščiai atlieka darbėlį „Žiburėlio“ mokyklėlėje. Nuotr. D. Čyvenienė

Teisingumas ar suokalbis

Enricho Honeckerio byla Berlyne
IGNAS MEDZIUKAS

Kadaise buvęs Rytų Vokietijos komunistų partijos vadovas Enrichas Honeckeris, kurio rankose buvo 16 mil. gyventojų likimas, šiuo metu yra Berlyno kalėjime. Jis jau 80 metų, paliejęs senelis, kaltinamas žmogžudyste, kad liepęs išdeštyti prie Berlyno sienos minas ir šauti kiekvieną, kuris kėsintųsi bėgti į Vakarų Vokietiją. Kaip rasta dokumentuose, tokiu būdu buvo nužudyta 350 žmonių. Bet byla keliamą už nužudymą 13 asmenų.

E. Honeckeris, kasyklų darbininko sūnus iš Saaro krašto, fanatiškas komunistas, neapkętė kapitalistinės sistemos. Dar 1989 m. sausio mėn. jis pareiškė: „Siena bus 50 ir 100 metų“. Praėjus vos 10 mėn., siena buvo nugriauta, paliekant tik mažą dalį Berlyno centre, kaip muziejinę retenybę.

Ivykus Rytų Vokietijoje revoliucijai, buvo šaukiamasi keršto tiems, kurie laikė atitvėrę Rytų vokiečius nuo Vakarų Vokietijos, bet Vak. Vokietijos politikai ir teisininkai siūlė teisingumą, surengiant kaltininkams teisimą, panašų į buvusį Nuernbergo tribunolą.

Tada buvo laikai, kai tikėtasi, kad Vakarų Vokietijos markės greit išgelbės Rytų vokiečius ir tuojau pakels jų gyvenimo lygį. Deja, teko nusivilti. Prisimenant Honeckerio žodžius, kad rytų vokiečiai ne visuomet turėjo bananų, bet jie buvo aprūpinti darbais, nors ir gyvendami kukliai, jautėsi saugūs. Šiuo metu jie yra susirūpinę neteiki darbu ir dėl kylančių nuomų. Dabar daugelis kaltina kanclerį Kohl ir kitus Vakarų politikus, o ne įsitikinusių atkaklių komunistų gaują.

E. Honeckeris Rytų Vokietijos valdžią perėmė iš stalinisto V. Ulbrichto 1971 m. Jo karjera baigėsi 1989 m. spalio 18 d., įvykus revoliucijai. Kai Berlyno siena buvo nugriauta, Honeckeris atsigulė Rytų Berlyno Charite ligoninėje, kur jam

buvo padaryta operacija, pašalinant inkstų auglį.

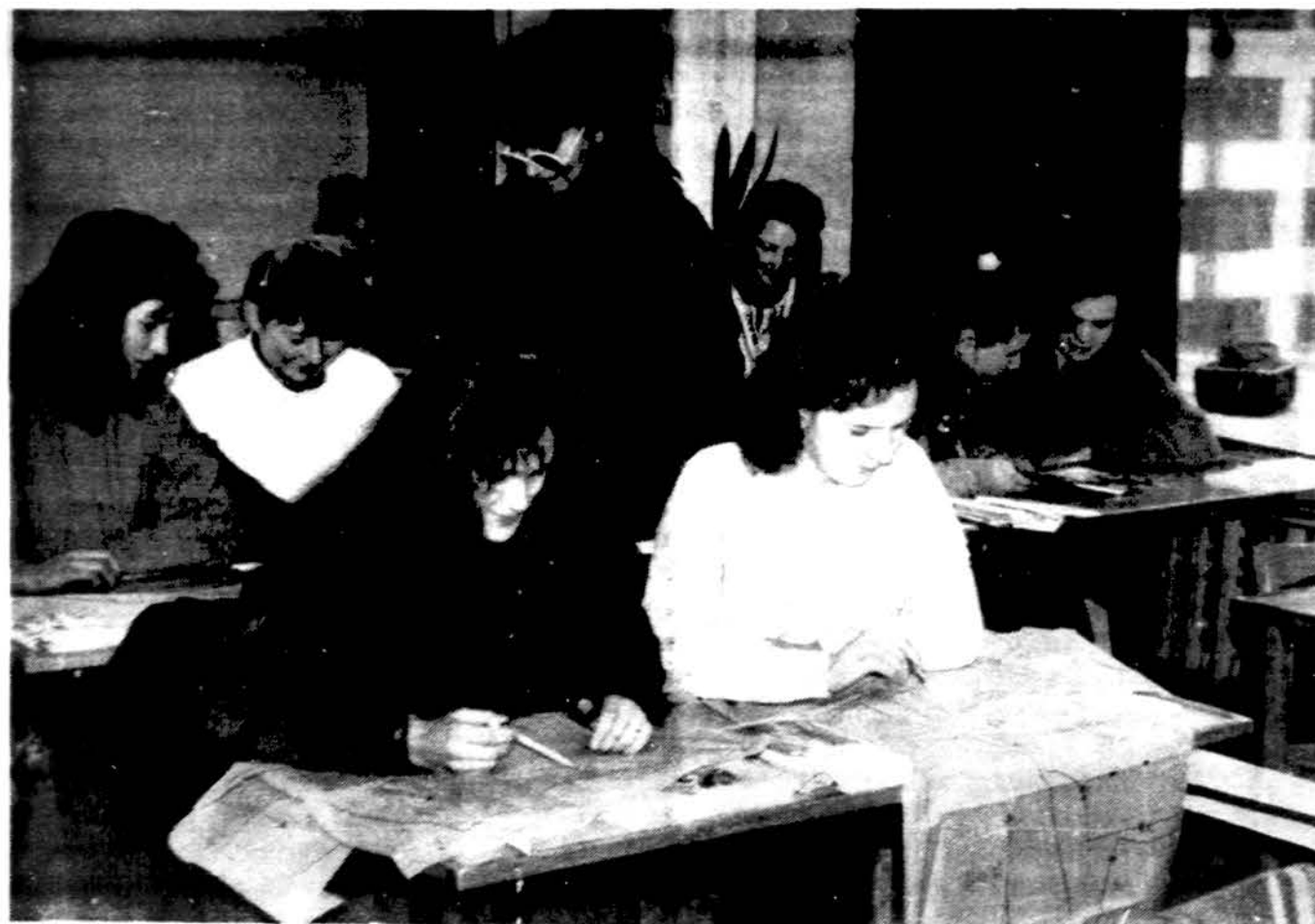
Kai tik jis buvo išleistas iš ligoninės, tuojau buvo areštuotas, bet greitai paleistas dėl silpnos sveikatos. Tada sovietų armija, kaip ištikimą sąjungininką, jį priglaudė ir patalpino karo ligoninėje netoli Potsdamo. Iš čia jis buvo pervežtas į Maskvą ir gyveno ramiai, kol perėmė valdžią B. Jelcinas.

Vakarų Vokietija pareikalavo Honeckerį sugrąžinti į Vokietiją, nes jis buvo kaltinamas žmogžudystėmis. Tada jis buvo priimtas į Čilės ambasada. Bet, spaudžiant Rusijai ir Vak. Vokietijai, jis buvo išduotas ir išvežtas į Berlyną. Dar paskutiniu metu jis mėgino gauti prieglobstį Šiaurės Korėjos ambasadoje. Jo žmona Margot išvyko į Čilę, kur gyvena su dukte Sonia.

Margot Honecker nuo 1963 m. buvo Rytų Vokietijos švietimo ministre, dėl jos charakterio Rytų vokiečių vadinama ragana. Ji stipriai skleidė komunizmo idėjas mokyklose. Honeckerio pirmoji žmona Edita Baumann, Ulbrichtui vertiant, buvo atskirta prievaratos būdu, kad jis galėtų vesti aršią komunistę Margot. Sakoma, kad šios vedybos buvo gryni politinės, bet jokios meilės. Jie gyveno atskirai. Tvirtinama, kad Honeckeris palaikęs ryšius su kitomis moterimis, bet viešumoje jie rodėsi kaip pavyzdinga pora.

Honeckerio sveikata paskutiniuoju laiku nuolat silpnėjo. Nustatyta, kad jis sergęs kepenų vėžiu ir jam likę gyventi tik pusantrų metų.

E. Honeckeris buvo nusistatęs prieš bet kokias reformas. Sakė, kad socializmas ir kapitalizmas yra nesuderinami kaip ugnis ir vanduo. Paneigdamas savo kaltę, jis kalbėjo, kad sovietų vadai, įskaitant ir Gorbačiova, tvirtino, kad Berlyno siena yra pateisinama, taip pat ir

Varnių Žemės ūkio mokyklos mokinės susipažįsta su iškarpomis, pagal kurias bus siuvasi drabužiai. Nuotr. Foto mėgėjų būrelis

šaudymas bėgančiųjų į Vakarų. Jis norėtų tuo reikalu pakviesti liudininku M. Gorbačiova.

Šia proga prisimenamas E. Honeckerio apsilankymas Bononoje, kur jis buvo sutiktas su raudonu kilimu, grojant Rytų Vokietijos himną. Vakarų Vokietijos kancleris Kohl prisipažino, kad tai buvusi didžiausia klaida.

Kaip kalbina, E. Honeckeris elgiasi pavyzdingai. Nepaisant amžiaus ir sveikatos, jis niekad neapleidžia rytinės mankštos kalėjimo kieme, ar tai būtų saulėta diena, ar lietus.

Iškelus kaltinimus prieš Honeckerį, jis susilaukė užtarimų. Kinijos komunistai pareiškė, kad Honeckeris yra auka išdavikų suokalbio, vadovaujamų M. Gorbačiovo. Prancūzijos komunistai tai pavadino „raganu medžiokle“. Prasidėjus reikalavimams mirties baudmės, nes jis juos buvo uždaręs kalėjime 40 metų. Kiti mėgino reikalą švelninti, atsižvelgiant į teismo amžių ir sveikatą. Bet Karin Guefrey, vieno iš žuvusių motiną, pasakė, kad ji nevalinti donotai Honeckeriui, nes jos sūnus buvo tik 20 metų. „Jei teisti seną žmogų yra nehumaniška, tai žudyti jauna

taip pat nehumaniška“, — kalbėjo ji. Kito žuvusio jaunuolio tėvas, Hans Gross, pasakojo, kad jo sūnus sunkvežimiu mėgino pabėgti į Vakarų Vokietiją, bet buvo nušautas. Policija tėvams pranešė, kad jis buvo girtas ir užsimušė.

MALDOS DIENA UŽ TAIKĄ EUROPOJE

Šv. Tėvas Jonas Paulius II, kartu su Europos Vyskupų konferencijos atstovais, pakvietė visas Europos bažnyčias pasiskelbti Maldos dieną, prašant taikos Europai, o ypač Balkanams. Jau 1993 m. sausio 1 d. įvairiose Vyskupų konferencijose dalyvių šalyse — vyskupijoje, parapijose, bažnytinėse bendruomenėse — numatoma atlikti tam tikras maldos ir atgailos apeigas. Kaip bendrosios maldos tęsinys, numatyta kelionė į Asyžių prašyti šv. Pranciškaus užtarimo. Sausio 9 d. popiežius vadovaus specialiam susitelkimiui, kur dalyvaus visų Europos episkopatų atstovai, o sausio 10 bus aukojamos šv. Mišios, melduojamos ir pasninkaujama.

ĮKURTA LIETUVOS MOTERŲ SĄJUNGA

Keliolikos nedidelių moterų organizacijų, draugijų ir sąjungų narės įkūrė Lietuvos moterų sąjungą. Jos, steigiamosios konferencijos dalyvės, kreipėsi į laikinai einantį Lietuvos prezidento pareigas, Seimą, Vyriausybę ir savivaldybes, prašydamos ratifikuoti „Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims“.

Kreipimėsi siūloma paremti moterų grupės susiformavimą Seime, kuri galėtų dirbti komiteto teisėmis. „Mes norime kartu su Lietuvos vyrais tvarkyti mūsų asmeninį ir mūsų valstybės gyvenimą, jį humanizuoti ir praturtinti brandesnėmis mūsų visų galimybėmis“, sakoma kreipime.

Lietuvos moterų sąjungos pirmininke išrinkta profesorė Kazimiera Prunskienė. Nuo 1990 metų kovo iki 1991 metų sausio ji vadovavo nepriklausomai atgavusios Lietuvos pirmajai vyriausybei. Dabar Kazimiera Prunskienė yra Lietuvos-Europos instituto prezidentė.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **VELTUL**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltul.

Kauno centre parduodamas liuksusinis, piln. apstatytas 4 kamb. butas, o Vilniaus centre — 2 kamb. didelis, piln. apstatytas bt. Tel.: 310-475-8401 (Los Angeles) arba 20-78-89 (Kaunas), 65-10-22 (Vilnius).

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas, antrame aukšte, Brighton Pk. apyl. Suaugusiems, vienam arba dviem asmenims. Tel. 312-247-3838.

FOR RENT

Išnuomojamas 4½ kamb. 2 mieg. modernus butas pirmame a. Oro vėsinimas, moderni virykla, skalbykla su mašinomis. Kreiptis: 708-361-5594.

Išnuomojamas 3 kamb. modernus butas Marquette Pk. apyl. Šiluma, oro vėsinimas, virykla, šaldytuvai, skalbykla su mašinom. Kreiptis: 708-361-5594.

Išnuomojamas 1 mieg. kamb. su virtuvės privilegija. Marquette Pk. apyl. Tel. 312-925-7612

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įras mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Suteikiame visą informaciją, susijusia su nauju, naudotu ir po avarijų auto. pirkimu (iš varžytinui), pardavimu, (pigiau negu pas „dealer“), persiuntimu į Europą. Kreipkitės į:
Martin Automotive,
tel. 312-646-6677
Taip pat už žemiausią kainą remontuojame (body work), dažome, keičiame dalis visų firmų automobiliams.

KVIEČIAME APSILANKYTI B & D LOUNGE
6800 S. Kedzie Ave., tel. 312-925-6264
Pašokti, pasiklausyti lietuviškų dainų. Orkestras groja: ketv., penktid., sekm. nuo 9 v.v., šešt. nuo 10 v.v.
Šeštadienis užkanda — veltul

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!

Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — \$32
8 svarų statinaitė — \$18
Skambinkite: 708-532-5951
Pristatome UPS

Dail. POVILO PUZINO monografija, yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas, kartu ir XX amžiaus Madona. Šis paveikslas apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Puiki dovana tinka bet kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiai ar lietuviui. Kaina su peršuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.50 valstijos mokesčio.

LAIŠKAI

DĖL PARTIZANO
A. KRAUJALIO

„Drauge“ buvo straipsnis apie partizaną Antaną Kraujalį, kuris 1965 m. žuvo prie Utenos. Jis yra gimęs 1913 m. Ramygaloje, Panevėžio apskr., o ne 1928 metais. Esu gera šeimos draugė, tai žinau. Jis buvo Panevėžio 4 pulko muzikantas ir puskarininkis. Vokiečių laikais buvo Lietuvos batalione, kur paskutinį kartą su juo kalbėjau birželio mėn. A. Kraujalis buvo didelis patriotas, kovojo 1941 m. Ramygaloje, ilgus metus tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Tai tiek apie jį galiu pasakyti. Prašau atitaisyti klaidas.

Antanina Budžinauskienė,
Waterbury, Conn.

SKAITYTOJAMS NAUDINGA PASISAKYTI

Sveikinu atidarius skaitytojų pasisakymų, atsiliepimų lobyną. Visuomet smagu skaityti ir spręsti, kokie skaitytojai skaito, kaip jie savo mintyse sprendžia įvairius klausimus. Skaitau, tikriausiai kaip ir visi, nuo pirmo iki paskutinio puslapio. Kartais pykstu, kartais pradedu kalbėti, bumbėdama po nosimi

pati sau. Ypač, kai kažkas užkabino mano labai mėgstamą p. Jakaitį. Aš tiesiog laukiu jo idomių straipsnių ar apybraižų.

Atėiu, kad supažindintė ir su redaktorių inicialais. Mums Chicagoje daug kas aišku, nes dažnai matome redaktorių ir asmeniškai lietuvių parengimuose, bet pabandykite įsivaizduoti skaitytoja, kuris jums pradėtų savo laiška: „Mielas PR...“

Gailutė Valiulienė
Chicago, IL

DĖL LIETUVAIČIŲ
KREPŠININKIŲ

Buvau nustebes, kai radau žinutę „Drauge“ apie Lietuvos sportininkes, kurios šiame krašte apsigė ir buvo deportuotos. Galvojimas, kad visi Lietuvos lietuviai yra „angelai“, labai klaidingas. Šiais metais Lietuvoje praleidau 6 savaites, tai teko daug matyti ir patirti. 50 metų rusų-komunistų okupacijos pakeitė žmonių galvojimą, moralę ir pažiūras į artimą.

Lietuvos ateitis yra jaunimas, todėl Lietuvai reikia pailsėjusių jaunimo vadovų, kurių yra taip mažai, o ir tie patys kartais vyresniųjų nesuprantami. Atėiu už naujus „vėjus“ dienraščiuje. Gal laiškų skyriumi sužadinsite nora užsiprenumeruoti „Draugą“.

Antanas Pauzuolis,
Chicago, IL

DĖL V. ŠEŠTOKO
STRAIPSNIO

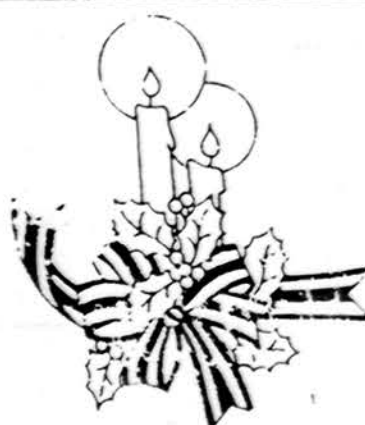
Š. m. lapkričio 25 d. „Draugo“ skiltyse buvo išspausdintas Vyt. Šeštoko pokalbis su JAV LB Krašto valdybos pirm. Vyt. Maciūnu. Pokalbio įvade V. Šeštokas pastebėjo, kad Lietuvoje leidžiamas „Gimtas kraštas“, „...išspausdino du straipsnius apie Amerikos LB stebėtojų pirmininko V. Maciūno ir krašto sekretoriaus A. Gečo viešnagę Lietuvoje ir jų pasisakymus vykusių rinkimų į Seimą reikalui“.

V. Šeštokui nenurodžius „Gimtojo krašto“ tikslu numerį, neturiu galimybės teigiamai patikrinti. Noriu tačiau pastebėti, kad šiais metais nesu Lietuvoje lankęsis ir todėl negalėjau būti rinkimų į Seimą stebėtoju. „Amerikos Balsas“ Lietuvių tarnyba yra su manim turėjusi rinkimų reikalui kelis pokalbius, kurie buvo pertransliuoti į Lietuvą. Pokalbiai buvo vykdomi, norint patirti mano, kaip JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininko, nuomonę kai kuriais su Seimo rinkimais susijusiais klausimais.

Algimantas S. Gečys,
Philadelphia, Penn.

Rašyti trumpai, reikiama prakasti tunelį, vietoj bėgus aplink kalną.

Anonimas

Gerbiami Tautiečiai!

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikinu visus pasaulio lietuvius, linkiu visiems geros sveikatos, asmeninės laimės ir šviesių akimirku.

Keliaudamas aplink pasaulį, beveik kiekviename krašte esu sutikęs lietuvių, todėl ir siunčiu šį sveikinimą visiems ir linkiu, kad mūsų tautoje vyrų būtų vienybė, šviesa ir tiesa.

Taip pat noriu palinkėti geros sveikatos ir neišsenkančios energijos daktarei J. Yokšai-Jakševičienei, parinkusiai man vaistų išsiųsti į Panevėžio vaikų namus. Lai geris ir artimo meilė ją lydi visus gyvenimo metus.

Walter Rask Rasčiauskas

Kun. J. Valšnio, SJ, padėka

Savo sunkių operacijų ir ilgo sveikimo metu esu patyręs iš savo draugų bei pažįstamų labai daug artimo meilės. Daugelis mane lankė net su dovanomis. Gavau daugiau kaip šimtą laiškelių su linkėjimais greit pasveikti ir su pažadais pasimelsti. Jiems visiems labai nuoširdžiai dėkoju. Labiausiai esu dėkingas sesei Ramutei Kemežaitė, mane išgelbėjusiai iš dar didesnių problemų ir beveik kasdien lankiusiai ligoninėje. Už visus esu atlaikęs keletą Mišių ir nuolat juos prisimenu savo maldose. Dabar visiems linkiu gausios Dievo palaimos Šv. Kalėdų ir ateinančių metų proga.

Juozas Valšnis, SJ

KALĖDOS LEGENDOSE

STEFANĲA STASIENĖ

Kalėdos kasmet besikartojanti šventė, kuri žmonių širdis vis iš naujo pripildo džiaugsmu. Šalia gražių papročių, kaip Advento vainiko, puošnios eglaitės ir Kūčių vakarienės, švenčių džiaugsmas šiandien kyla vis daugiau iš materialinių gėrybių – kalėdinių dovanų, kurios pripildo mūsų namus. Šis džiaugsmas, žinoma, yra trumpalaikis ir baigiasi su Kalėdų diena. Tuo tarpu pirmųjų Kalėdų džiaugsmas, kurį angelai skelbė Betliejaus piemenims, buvo skirtingas. Piemenys tada girdėjo dangaus choro balsą, skelbiantį: „Garbė Dievui aukštybėse ir ramybė geros valios žmonėms žemėje“. Šiuo šūkiu menorėta skirstyti tautas į draugus ir priešus, rases ir juoda ir balta, tikėjimą į skirtingas konfesijas. Priešingai, šia skelbiama pirmųjų Kalėdų žinia norėta tautas ir žmones suartinti, jungti juos meile, vietoj neapykantos, pavydo ir keršto. Daugelis legendų tas mintis mums skelbia per augalus, gyvulius ir, apskritai, gamtą, iš kurios tektų pasimokyti ir gyventi tikru švenčių džiaugsmu, kylantiu iš širdies, ne iš materialinių gėrybių. Sena legenda pasakoja, kaip per nuolankią eglaitę pasireiškusi Kristaus meilė žemėje.

Apsnigtų Karpatų kalnų miške augusios eglaitės stengėsi išaugti tiesios ir simetriškos, kad Kalėdų metu patektų į karalienės rūmus. Mažos Karpatų karalystės karalienė Advento sekmadienį visuomet pati ieškodavo miške tinkamos eglaitės Kalėdų šventėms. Tad nenuostabu, kad visos ten augančios eglės stengdavosi augti tiesios, kad patektų į karalienės rūmus. Taip vieną šaltą žiemos naktį, kada sušalęs sniegas mėnulio šviesoje žvilgėjo tūkstančiais deimantų, į mišką atbėgo mažas kiškutis, tikėdamas ten rasti kiek nors maisto ir apsiginti nuo šalčio. Tačiau iš už kalno atbėgęs šuo lodamas puolė kiškutį vyti. Kiškutis išplėtęs akis rūpėjo išaugti tiesiomis ir gražiomis, kad galėtų patekti į karalienės rūmus. Tik viena nedidelė eglaitė nuleido savo šakas iki žemės ir po jomis paslėpė nuo pikto šuns bėgantį kiškutį. Miške siautėjo didelė sniego pūga, ir mažas paukštelis taip pat ieškojo kur nors nuo žvarbaus vėjo pasislėpti. Tačiau eglės savo šakas taip suglaudė, kad net mažam paukšteliiui

nebuvo jokios galimybės tarp jų įlįsti. Tik eglaitė, priglaudusi kiškutį, išskėtė savo šakutes ir leido paukšteliiui saugiai ir šiltai praleisti naktį. Žiema tęsėsi ir šaltis stiprėjo. Štai ir maža stirnelė, paklydusi miške, ieškojo užuovėjos. Eglės dabar savo šakas plačiai išskėtė, pro kurias švilpė vėjas, ir stirnelėi nebuvo jokios galimybės rasti užuovėjos. Tik mažoji eglaitė pasigailėjo stirnelės ir suglaudusi savo šakelės apsaugojo stirnelę nuo vėjo ir šalčio. Nuo stipraus vėjo eglaitė palinko beveik iki žemės. Dabar ji galvojo, kad karalienė jos tikrai jau nebepaisys ir rūmus, nes šakos nulenkotos, liemuo iškreiptas ir nustojusi bet kokio grožio. Net lašas saku, kaip ašara, nuriedėjo ant sniego, ir eglaitė dabar neturėjo mažiausios vilties, kad karalienė ją pasirinktų. Tokiam liūdesy paskendusi, net nepastebėjo, kad karalienė jau miške ir renka sau tinkamas eglutes. Tačiau, apžiūrėjusi visas eglutes, nerado nė vienos tinkamos. Pastebėjusi šią kreivą eglaitę, ji pastebėjo sniege pavalkioję pėdas ir eglaitės šakose paukščio lizdelį. Tada ji suprato, kas čia vyko, įsakė tarnai šią eglaitę nukirsti ir nešti į rūmus. Rūmuose eglaitė, papuošta aukso ir sidabro papuošalais stebino visus svečius, kurie

PAVOJUS KOALOMS

Koalas yra beveik Australijos sinonimas – žmonės jas pažįsta ir automatiškai sieja su tuo tolimu žemynu, nors daugelis niekad nėra matę gyvos koalos. Tačiau koaloms dabar gresia išnykimo pavojus ir tai Australijoje kelia susirūpinimą ne tik gamtosaugininkams, bet ir politikams, kurie šiuos sėkė, kad tokios gražios eglaitės tuose rūmuose dar niekad nebuvo matę. O karalienė, vis žiūrėdama į jos nulenkias šakas ir kreivą liemenį, galvojo, kiek ji padariusi gero šaltam miške vargšams paukšteliams ir gyvulėliams. Tai buvo Kristaus meilė, pasireiškusi žemėje, pastebėjo karalienė. Žinoma, eglaitė jau negalėjo pakelti savo nulinkusių šakutėlių ir ištiesinti kreivo liemens. Tačiau eglaitė tuo įrodė, jog sužalojimo žymės paliko bedarant kitam gera, o šios yra Dievo akyse pačios gražiausios. „Taigi pasaulis yra lyg Kalėdų eglutė, o mes esame jos šviessa. O kiek mes mylime Dievą, nuo to priklauso mūsų šviesos stiprumas. Tačiau mes per silpni ir šviečiam tik tada, kada Dievas mus pripildo meile, ir būtent, kalėdine meile“, – sako Margaret Peterson.

idomius gyvulėlius laiko geriausiaisiais savo krašto ambasadoriais visame pasaulyje. Koaloms pavojus prasidėjęs nuo maždaug 1921 m., kai jų bent 3 milijonus išnaikino medžiotojai dėl minkšto, švelnaus kailiuko. Pietinėje Australijoje jos jau yra išnykusios. Manoma, kad šiuo metu dar likę apie 100,000 (sunku tikrą skaičių nustatyti, nes koalos miega bent 19 val. per parą), daugiausia pietrytinėje Australijos dalyje. Didžiausia koalų nykimo priežastis – jų gyvenamųjų vietų sunaikinimas, plečiantis Australijos gyventojams. Manoma, kad toks plėtimasis sunaikino jau per 80% koalų gyvenviečių. Kadangi šie neneksmingi, tingūs „meškiukai“ labai sunkiai prisitaiko prie naujos aplinkos bei gyvenimo sąlygų, be to, jie minta tik tam tikrų eukaliptų lapais, bet koks pasikeitimas reiškia jų išnykimą. Koalas taip pat „medžioja“ šunes, katės ir įvairios ligos. Įdomu, kad ir eukalipto medžiai taip pat „kovoja“ su koalomis, išsiaugindami lapus, kuriuose yra nuodingų medžiagų, labai koaloms kenkiančių. Eukaliptai, kurie auga geresnėse dirvose, tų nuodų turi mažiau. Nugrauzti jų lapai greičiau atželia, ir medžiui koalas per daug žalos nepadaro. Prastame dirvožemyje eukaliptai la-

DRAUGAS, penktadienis, 1992 m. gruodžio mėn. 18 d. 5
bai pamažu auga, todėl, pu derlingesnėse vietovėse jos koaloms nugrauzus lapus, atsi-randa pavojus medžiui nudžiūti. Per metų metus eukaliptai išsiaugino atsparumą – nuodingus lapus. Žinoma, koalos nuo jų gaišta, kai tuo tar-

A.†A.
CHARLES REY
Antrojo Pasaulinio karo veteranas

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.
Mirė 1992 m. gruodžio 14 d. 5.15 val. p. p., sulaukęs 76 m. amžiaus.
Gimė Racine, WI.
Nuliūdę liko: žmona Helen Kardelis, dukros: Gloria Konkey, žentas Robert, Pam Lewis, žentas George; anūikai: Robert, Victoria, Morgan ir Taylor; sesuo Ruth Holmberg su vyru Robert; brolis Theodore Rektis; daug dukterėčių ir sūnėnų.
Velionis buvo svainis a.a. Sue Rektis.
Priklausė St. Adrians Seniors.
Kūnas pašarvotas penktadienį, gruodžio 18 d. nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.
Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 19 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į St. Adrian parapijos bažnyčią, 70 St. ir Washtenaw Ave., kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę žmona, dukros, anūikai, sesuo, brolis ir kiti giminės.
Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440

UŽ KALENDORIŲ IR KALĖDINIUS SVEIKINIMUS ATSIUNTĖ AUKĄ „DRAUGUI“

50 dol. Drasutis Gudelis – Melbourne, FL; Maria Kapacinskiene – Chicago; Bronė Kizlauskas – Lemont, IL; O. Maciulevičius – Cleveland, OH; Antanas Žilėnas – Highland, IN.
40 dol. Kristina ir Jonas Nakai – Buchanan, MI.
30 dol. Bronius Angeleika – Chicago; Aldona Ankus – Chicago; Liuda Avižonienė – Laguna Hls., CA; Elena Druskienė – Palos Pk., IL; Teofilė Saulienė – Vista, CA; Louis Šmulkštys – Arlington Hts., IL;
25 dol. Aldona Andriušis – Dorchester, MA; Al Baltrušaitis – Grafton, WI; Mr. & Mrs. J. Bartkus – Ormond Bch., FL; Ona ir Juozas Baužiai – Orland Pk., IL; Olympia Chonin – Bellevue, WA; Stasys Griškevičius – Chicago; Povilas Karosas – New Britain, CT; Genoveva Kaufmanas – Springfield, VA; Anna Kazlauskas – Chicago; R. Kubilius – Evanston, IL; Antanas Kvedaras – Savannah, GA; Elena Lapėnas – Oak Forest, IL; A. Masiulis – E. Hartford, CT; Anthony Matulaitis – Richmond Hl., NY; Kazys Micevičius – Michigan City, IN; R. & D. Panaras – Orland Pk., IL; Alfonsas Pimpė – Chicago; Adelė Puleikis – Lemont, IL; Regina Raubertas – Arco, NJ; Antanas ir Aldona Rauchai – Palos Hls., IL; Marta Trumpjonas – Naperville, IL; A. Urbonas – St. Petersburg, FL; Dr. & Mrs. Arūnas Vaitekaitis – Lakeport, MI; Alma Vilkaitė-Stočkienė, DDS – Los Angeles, CA;
20 dol. William Alonis – Lake Ozark, MO; Jonas Arlauskas – Chicago; Augustinas Ašoklis – Berwyn, IL; Viktoras Balundis – Chicago; Leonas Barauskas – Melrose Pk., IL; Juozas Brizgys – Chicago; Ona Bruškys – Chicago; J. Vera Bubnys – Chicago; Steponas Bučmys – Dayton, OH; Eugenia Budelskis – Schiller Pk., IL; Elena Butkus – Los Angeles, CA; Birutė Ceckus – Dearborn Hts., MI; Algimantas Cibavičius – Chicago; Antanas ir Filomena Galdikas – Los Angeles, CA; Juozas Gelumbauskas – Waterbury, CT; Kazys Gogelis – Redford, MI; Dr. L. Griniūtė – Chicago; Aldona Griškienė –

Chicago; P. Heingasas – Detroit, MI; Valerija Jaras – Chicago; Stasys Kezutis – Buffalo, NY; Regina Kreivėnas – Chicago; Casimir ir Eugenia Kriauciunas – Clarendon Hls., IL; Regina Kučienė – Chicago; Simas Kuzmickas – St. Petersburg, FL; P. & J. Lampsčiai – Chicago; Marija Laurinavičius – Chicago; V. Lesniauskas – Chicago; Vacius Lelis – Sterling Hts., MI; Romas Libus – Chicago; Juozas Lukas – Grand Rapids, MI; Joseph Lukas – Philadelphia, PA; Stella Maurukas – Algonquin, IL; Liudas Medelis – Sun City, CA; Jenina Merkienė – Chicago; J. & M. Mikutaitis – Chicago; Verutė ir Stasys Mykolaitis – Oak Lawn, IL; Elena Palilūnienė – Chicago; James Peters – Mt. Home, AR; Mr. & Mrs. Ben Petrosius – Chicago; Aleksandras Puzauskas – Ocean Pk., WA; Kun. Stasys Raila – Little Neck, NY; Paulina Rapšys – Palatine, IL; J. Rimkūnas – New Buffalo, MI.
20 dol. Juozas ir Vida Sabas – Largo, FL; Antanas Sakis – Dearborn, MI; Povilas Savickas – Dearborn, MI; Vytautas Šernas – Watsonville, CA; Vincas Simanavičius – Salt Lake City, UT; Ursulė Skrobotanas – Green Bay, WI; Albinas Sležas – Boston, MA; Ada Skučas – Milda Napjus – Beverly Hls., CA; Albinas Slivinskas – Burbank, IL; A. ir K. Smilgius – East Chicago, IN; Povilas Stelmokas – Lemont, IL; Anelė Šulaitienė – Cicero, IL; Jūratė Sved – Lockport, IL; Agota Tiškus – Lemont, IL; B. Tumosa – Toronto, Canada; Liuda Unguraitienė – Brecksville, OH; Joana Vaičiulaitienė – Bethesda, MD; Ramojus Vaitys – Highland Pk., IL; Horace Zibas – Cincinnati, OH; Dalia Zikas – Melrose, MA; O. ir P. Žilinskai – Lyndhurst, OH; A. ir R. Žvinakis – Orland Pk., IL.
15 dol. Irena Baleišis – Chicago; Dr. A. Beleckas – Chicago; Sofija Brazionienė – Oak Lawn, IL; Zigmās Gedminas – Hamilton, Canada; J. Kacilauskas – Lemont, IL; Stella Kasnickas – Harbert, MI; Vincas Klova – Bell Gardens, CA; Alfonsas Noreika – Oak Lawn, IL; Vacys Numgau-

das – Harbert, MI; Daiva Orentienė – Ellicott City, MD; Mr. & Mrs. J. Petkunas – Union Pier, MI; Justinas Pikūnas – Northville, MI; Jadvyga Poškus – Rochester, NY; Kostas Prelgauskas – Grand Rapids, MI; Ona Rutkauskas – Livonia, MI; Bronius Satkūnas – North Canton, CT; Bronė Selenienė – Livonia, MI; Ignas Stankus – Cleveland, OH; Adelaida Strijauskas – St. Petersburg, FL; Joana Švobienė – Madison Hts., MI; Zenonas Tomošauskas – Hot Springs, AR; Irena Vaitkus – Chicago; Alex Varneckas – Chicago; Antanas Zaura – Chicago.
12 dol. Jurgis Gimbutas – Arlington, MA.
Reiškiame gilią padėką visiems geradariams už auką savo dienraščiams „Draugui“.
x Chicagos Skautininkų draugovė, vadovaujama Aldonos Palukaitienės, vertindama „Draugo“ reikšmę lietuviškai visuomenei, parėmė dienraštį 20 dol. auka. Sesėms skautininkėms už gerą darbą nuširdžiai dėkojame.
x Leosė Kriščiokaitis, West Harford, Conn., A. Milaknis, Santa Monica, Cal., Kazys Lietuvninkas, Hickory Hills, Ill., Vitas Kemežys, Fairview Hts., Ill., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas parėmė „Draugą“ su 35 dol. auka. Labai dėkojame.

A.†A.
PETRUI VALANČIUI
Lietuvoje mirus, jo brolių LIŪDĄ VALANČIŲ ir jo artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.
Elena ir Adolfas Švažai

A.†A.
VLADUI ŽILINSKUI
mirus, žmonai DOROTHY, sūnams RAIMUNDUI, GENUI, VIKTORUI, seserims VANDAI BAGDONAVIČIENEI, ELENAI GURECKIENEI, VALEI KRUPĖNIENEI bei jų šeimoms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.
*Dalinis-Dalinkevičius Petras ir Elena
Gruzdys Antanas ir Vanda
Kučinskas Leonas
Dr. Petrikas Juozas ir Ona*
Florida

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9430 S. KEDZIE AVENUE
- EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi., ketvirtadi. ir penktadi. 9 v.r. – 5 v.p. Trečiadi. 9 v.r. – 7 v.v.

GAIĐAS-DAIMID
E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai – (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas – (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

-6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidoituvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidoituvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS
Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.
CARGO – siunčiame oro linija „ZAIĐAS“ – virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.
9628 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 390-115 ir 778-392

APLINK MUS

x Vladas ir Danutė Darai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų 1993 metų progą, linkėdami visiems tyro džiaugsmo ir geros sveikatos. Vietoj siuntinėjimo kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“.

x Teofilė Mišauskienė iš Union Pier, Mich., širdingiausiai sveikina šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą visus savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdama sėkmės ir sveikatos. Vietoj kalėdinių kortelių skiria 20 dol. auką „Draugui“.

x Anelė Šulaitienė iš Cicero, Ill., šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progą sveikina gimines, draugus ir pažįstamus ir linki Viešpaties palaimos ir sveikatos. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja „Draugui“.

x Jurgis Matusevičius šv. Kalėdų ir Naujųjų 1993 metų progą sveikina gimines ir draugus, linkėdamas visiems sveikatos ir Dievo palaimos. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja „Draugui“.

x Vincas Akelaitis, Cleveland, Ohio, šv. Kalėdų progą sveikina gimines, draugus ir pažįstamus. Linki visai lietuvių tautai šiais ateinančiais 1993 metais tarpusavyje susitaikyti visiems laikams pagal Kristaus meilę.

x Antanina Repšienė, gyv. Chicago, šv. Kalėdų ir Naujųjų metų progą sveikina savo gimines, draugus bei pažįstamus ir visus geros valios lietuvius tėvynėje ir išsviijoje, linkėdama sveikatos, ištermės ir Dievo palaimos visuose darbuose. To paties linki ir „Draugo“ štabui. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“.

x Brangus lietuvi, ištiesk pagalbos ranką Lietuvoje gyvenančiai Stasio Miliaus šeimai, kurio žmona mirė, palikdama septynis mažus vaikus: mažiausia dviejų metų, o vyriausias sūnus devynerių. Šimet šeima kencia ne tik nuo šalčio, bet ir nuo maisto trūkumo. Pasiųskite, kas galite, maisto produktų ar rūbų adresu: **Stasys Milius, Barčiūnų kaimas, Seirijų apylinkė, Lazdijų rajonas, Lithuania.** (sk.)

x A.a. Viktoro Žerono atminimui šie asmenys paaukėjo „Lietuvos Vaikų Viltis“: E. M. Krasauskai (\$25), I. E. Slavinskai (\$20), A. Smilga (\$20), Y. M. Lass (\$15), A. K. Rimai (\$20), L. Vaičiūnienė (\$20), V. Lesniauskas (\$50), S. Bernatavičius (\$10), V. M. Momkai (\$20), J. Krutulienė (\$20). Šeimai ir giminiams, aukotojams nuosirdi užuojauta ir padėka. (sk.)

x NIDA Delikatėsų parduotuvė, 2617 W. 71 St., tel. 476-7675 praneša, kad dar nevēlu užsisakyti maistą Kalėdų ir Kūčių stalui. Turėsimė įvairių mėšos gaminių, silkų, žuvų, kimštų lydekų ir vinegratų. Be to turėsimė daug saldumynų: tortų, pyragų, eglučių, grybelių, šližiukų bei šližiukų pieno ir įvairių kitų skanumynų. Kalėdų savaitę NIDA bus atidaryta nuo pirm., gruodžio 21 d. iki ketv., gruodžio 24 d. Darbo valandos 8 val. ryto iki 6 val. vakaro. Ketvirtadienį iki 4 val. p.p. Linksmų švenčių! (sk.)

x 55 SVARŲ MAISTO ŠVENTĖMS: įvairių produktų rinkinys – \$98; 22 šv. mažesnis paketas – \$65; 22 sv. mėšos produktų ir aliejaus – \$98. Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.** (sk.)

x Dėmesio! Kas nori įsigyti vairavimo teises (driver's license), kreipkitės į Edvardą Šumana, tel. 708-246-8241 arba 708-990-2148. Taip pat padėdu įsigyti vairavimo teises pensininkams arba ką tik atvykusiems iš Lietuvos. (sk.)

x Žiemos kursai mokslieviams vyks Dainavoje nuo gruodžio 26 d. iki sausio 1 dienos. Programą koordinuoja dr. Vytautas Vygantas ir Vėjas Liulevičius. Registracijos mokėstis pakils po gruodžio 20 dienos. Dėl informacijos ir registracijos prašome skambinti Monikai Vygantaitėi – 708-383-3465.

x Justina ir Izidorius Naušiedai Kristaus gimimo progą nuoširdžiai sveikina gimines, draugus, kaimynus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujais metais. Tautiečiams ir skiria piniginę paramą palaikyti lietuviškam spaudintajam (ir sakomajam) žodžiui.

x Dr. P. Jonikas didžiųjų metinių švenčių – Kalėdų ir Naujųjų metų – progą linki geriausios sėkmės savo draugams, tautiečiams ir skiria piniginę paramą palaikyti lietuviškam spaudintajam (ir sakomajam) žodžiui.

x Dr. Jonas Reinys ir šeima sveikina savo prietelius ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujais metais.

x Adv. P. Žumbakis švenčių progą sveikina „Draugo“ redakcija, savo draugus ir klientus. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui“.

x Sofija ir Norman Burstein, Skokie, Ill., Kalėdų ir Naujųjų 1993 metų progą sveikina savo klientus, draugus ir pažįstamus, linkėdami jas praleisti linksmi, sveikai ir laimingai. Ta progą skiria „Draugui“ 30 dol. auką.

x Lithuanian Chamber of Commerce of America, kurios prezidentas yra David H. Mackiewicz, Kalėdų švenčių ir Naujųjų metų progą sveikina visus geros valios lietuvius. Vincent W. Samaska, valdybos kasininkas, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką.

x Laima ir Leonas Bidušai sveikina savo mielus gimines ir artimuosius su šv. Kalėdomis ir Naujais metais. Ta progą aukoja „Draugui“.

x Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė maloniai kviečia jus atsilankyti į lietuviškas tradicines kūčias šių metų gruodžio 20 d., 2:30 val. p.p. sekmadienį. Lietuviškas kūčių maistas. Programoje rinktinės moterų dainos vienetas, vadovaujamas muziko Sodaičio.

Rinktinės valdyba (sk.)

x Naujų metų sutikimo balius, kurį rengia Lietuvių Opera Jaunimo centre, prasidės 8 val. vak. kokteiliais ir užkandėliais. Į salę bus galima įeiti 8:30 val. vak. kviečiame Jus su draugais dalyvauti. Stalus bei atskiras vietas prie ju užsisakyti prašome pas šio pokylio vadovą **Vaclovą Momkų** šiuo telefonu: 312-925-6193. Svečius pasitiks **Ričardo Soko** orkestras, kuris pokylio metu gros ir šokiams. Mašinas saugos policija. Sutikime Naujuosius metus su mūsų Opera! (sk.)

x Tradicinės ateitininkų kūčios gruodžio 20 d. 2 val. p.p. ruošiamos Jaunimo centre. Visi kviečiami nedelsiant registuotis pas V. Žadeikiene, tel. 708-424-4150. (sk.)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą. **Albinas Kurkulis**, tel. 312-621-6864 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-621-8999 ir **Paulius Kurkulis**, tel. 312-621-8886 dirbą su **Oppenheimer & Co, Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk.)

Komitetas, ruošęs paramos Lietuvos konsulatui vakarą Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Iš kairės: Evelina Oželienė, Antanina Repšienė, J. Jasiūnienė, Matilda Marcinkienė, Zosė Adomavičiūtė ir Juzė Ivašauskienė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VISUOMENĖS SUSITIKIMUI SU KONSULU PRAEJUS

Lietuvos konsulatui persikėlus į Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus patalpas, Amerikos Lietuvių Tarybos centro valdyba susirūpino konsulato tinkamu įsikūrimu. Lėšų sutelkimiui konsulatui įrengti buvo numatyta surengti visuomenės susitikimą su gen. konsulu Vaclovu Kleiza. Kaip numatyta, taip ir padaryta. Renginiui rengti buvo sudarytas komitetas iš M. Marcinkienės, E. Oželienės, J. Jasiūnienės ir A. Repšienės. Po ilgesnio laiko pasisekė suderinti patalpas ir konsulo dalyvavimą renginyje gruodžio 4 d., penktadienį, 6:00 val. vakare Balzeko LK muziejaus Gintaro salėje. Renginį atidarė komiteto pirmininkė Matilda Marcinkienė, pasveikindama visus gana gausiai susirinkusius ir palinkėdama geroje nuotaikoje praleisti vakarą su gen. konsulu Vaclovu Kleiza. Konsulas savo žodyje padėkojo Altai už pastangas surengti šį labai svarbų susitikimą, neužmiršo komiteto, kuris gan sunkiai dir-

bo. Širdingą padėką išreiškė ir visuomenei, taip gausiai dalyvaujančiai. Konsulas trumpai kalbėjo apie esamą padėtį Lietuvoje, perdavė pačias naujaujas žinias ir kvietė visuomenę nereaguoti taip tragiškai dėl esamos padėties. „Reikia tikėtis, kad dabartinė vadovybė negrįš atgal prie komunistinės santvarkos. Mums nieko nelieka, tik stebėti ir sekti, kas daro Lietuvoje“, baigė savo kalbą konsulas.

Po to dar žodį tarė Altos centro valdybos pirmininkas Grožvydas Lazauskas, palinkėdamas konsului geros sėkmės konsultu įsikūrimu. Nesant S. Balzeko, savo „naują gyventoją“ pasveikino Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus direktorius V. Ramonis. Po kalbų visi buvo pakviesti vaisyms, sujungus abi sales.

Įėjus į salę buvo stalis su aukų lapais, kuriuos tvarkė komiteto narė J. Jasiūnienė ir A. Repšienė. Surūšiuoti ir suskaiciuoti aukus laike vaisyū, jos buvo įteiktos gen. konsului Vaclovui Kleizai.

Altos vadovybė bei komitetas džiaugiasi ir dėkoja visiems aukotojams, kad jie išgirdo Altos balsą ir suprato reikalą atsilankyti į šį neeilinį renginį, pabendrauti su konsulu, pamatyti konsulato vargą kambarį ir savo auką prisidėti prie konsulato įrengimo. Buvo išsiųsta daug kvietimų organizacijoms, klubams bei klubeliams ir patavienoms asmenims. Taip pat buvo skelbiama spaudoje ir per radijus, taigi įsėna, kad visi buvo kviečiami dalyvauti ir, pagal savo išgales, prisidėti prie šio kilnaus darbo, bet ne visi tą įvykdė. Visiems tiems, kuriems dar rūpi Lietuvos konsulato reikalai, savo aukas gali įteikti arba atsiųsti: Lietuvos Konsulatas, 6500 S. Pulaski Rd., Balzekas, Chicago, IL 60629. Už papildomas aukas Lietuvos konsulas bus labai dėkingas.

Nepakanka parašyti, kad buvo vaisyš. Visuomenė turi žinoti, kas prie jų savo paaukotais produktais prisidėjo. Štai jie: Baltic Bakery, Racine Bakery ir didėli tortą – Nidos Delicatessen. Gražiai maistą paruošė, sutvarkė ir papuošė komiteto talpinkės: Zosė Adomavičiūtė, Gr. Griedraitytė, J. Ivašauskienė.

x Chicagos O'Hare aerodrome daug dėmesio susilaukia lietuviškais šiaudinukais papuošta kalėdinė eglutė. Ją papuošė Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus gildos narės: Marija Krauchunienė ir Paulina Vaitaitienė. Kadangi eglutė pastatyta labai matomoje ir prieinama vietoje, prie jos nuolat būriuojasi praeiviai ir labai domisi gražiais papuošalais. Tai tikrai puiki reprezentacija lietuvių kultūrai.

Vilniuje ir dr. Viktoras Kraučūnas Kaune, kurie labai glaudžiai bendradarbiauja su Shriners ligoninių daktarais ir su „Lietuvos Vaikų Viltis“ komitetu. Komitetui Los Angeles mieste pirmininkauja Danguolė Navickienė, o Philadelphiaje – Jeanne Dorr. Dr. Kulienė pabrėžė, kad vieno vaiko gydymas (ir išlaikymas) gali siekti per 200,000 dol. bet Amerikoje gydomi tik tokie vaikai, kurių negalima pagydyti Lietuvoje. Vienas Shriners ligoninės chirurgas žada sausio mėnesį su kolega išvykti į Lietuvą, kad galėtų patarti, padėti tenyksiams daktarams ir išmokyti, kaip daryt panašias operacijas Lietuvoje. Tai pagreitintų gydymo procesą ir gal ateiityje nereikėtų tiek daug vaikų vežti į Ameriką.

„Lietuvos Vaikų Viltis“ lėšų telkimo komisijos pirmininkė Gražina Liautaud davė trumpą finansinę apyskaitą. Nuo sausio mėnesio pradžios iki dabar (t.y. vakaronės) buvo surinkta apie 60,000 dol., o išlaidos viršijo 89,000 dol. Kiekvienam vaikui išėina apie 5,000 dol. nuo atvažiavimo iki išvažiavimo, maždaug po tūkstantį dolerių ir mėnesį. Shriners ligoninė užmoka už visus reikiamus tyrimus, operacijos išlaidas, bet kasdieninių išlaidų susidaro nemažai. Keliones vaikams ir motinoms paripina kelionių agentūrų vadovai A. Lauraitis ir B. Zalatorienė, šį reikalą atlikdami be jokių nuosimčių, be jokių priėdu. Lietuvos Avialinija veltui aukoja skrydžius vaikams/tėvams nuo Vilniaus į Frankfurtą ir atgal. Be įvairių geraširdžių rėmėjų „Lietuvos Vaikų Viltis“ 1992 metais nebūtų galėjęs į JAV Shriners ligonines atvežti gydytis net 26 vaikučius. Iš Amerikos jau išvažiavo 9 vaikai, Los Angeles mieste gydos 5, Chicagoje gydos 9 (nuo pusantrų metų iki 17 metų paauglės) vaikai, gruodžio pradžioje atvažiuoja dar du, o prašymų pristatyta 15. Iki kovo mėnesio labai reikia surinkti dar 156,000 dol. Visas aukas galite siųsti Seklyčion (kurios antrame aukšte yra raštinė), „Lietuvos Vaikų Viltis“ vardu.

Toliau trumpai kalbėjo dr. Vytautas Dargis „Lietuvos Vaikų Viltis“ komiteto narys, Lietuvių Amatininkų Klubo pirmininkas, masonas.

Šaulių internate gydos daug vaikų su panašiom bėdom, kaip čia atvažiavę. Jie yra gydomi sanatorijose, atskirti nuo šėitis, uždaryti ir dažnai praleidžia visas savo vaikystės dienas tokiose sanatorijose, tikėdamiesi, kad čia jie tikrai pasveiks ir pagis. Apie savo gydymąsi Šaulių internate kalbėjo 14 metų Violeta Braškytė, kuriai buvo padaryta stuburo tiesinimo operacija praėjusią vasarą. Po operacijos ji vaikšto visiškai tiesiai. Dabar jos laukia gumurio atitaisymo operacija ir į Lietuvą grįš tik 1993 metų birželio mėnesio gale – sveika.

Ne vienam skaitytojui kyla klausimas – kaip yra atrenkami vaikai? Tėvai kreipiasi į

SUSIPAŽINKIME SU „LIETUVOS VAIKŲ VILTIMI“

Pirmoji „Lietuvos Vaikų Vilties“ vakaronė įvyko ketvirtadieni, lapkričio mėn. 19 d., Seklyčioje. Čia dalyvavo „Lietuvos Vaikų Viltis“ atvežti ir Shriners ligoninę gydytis vaikai, motinos ir vienas tėvas. Vakaronė atidarė ir pravedė šio komiteto koordinatore Jūratė Budrienė. Ji pabrėžė, kad lietuvių tautos brangiausias ir vertingiausias turtas yra vaikas. Vakaronės pagrindinis tikslas buvo supažindinti visus su „Lietuvos Vaikų Vilties“ atliktais ir atliktiniais darbais bei susipažinti su atgimstančios tautos ateitimi – Lietuvos vaikus.

Kadangi „Lietuvos Vaikų Viltis“ yra JAV LB Socialinių Reikalų Tarybos padalinys, tai pirmoji kalbėjo JAV LB Socialinių Reikalų Tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė. Ji paaiškino kaip „Lietuvos Vaikų Viltis“ pradėjo veikti. Tai įvyko 1990 metų rudenį, kai kun. Antanas Saulaitis sužinojo, kad Shriners ligoninėje yra galima veltui gydyti iš Lietuvos atvežtus vaikus. Susidarė komitetas, įvyko susitikimas ir susitarimas su Shriners ligoninės daktarais ir prieš metus laiko atvyko pirmieji Lietuvos vaikai gydytis.

„Lietuvos Vaikų Viltis“ komiteto pirmininkė yra Regina Kulienė, Illinois universiteto socialinių reikalų profesorė. Ji pristatė komiteto narius ir toliau supažindino su komiteto veikla. Lietuvoje yra du daktarai – dr. Algimantas Vingras

vieną iš Lietuvoje veikiančių „Lietuvos Vaikų Viltis“ atrankos komitetą – Vilniuje arba Kaune. Dr. Vingras ir dr. Kraučūnas, peržiūrėję vaiko ligos istoriją, patikrinę, kad vaiko diagnozė atitinkanti Shriners ligoninių nustatytiems diagnostiniams reikalavimams, sutvarko prašymo dokumentus ir kartu su rentgenų nuotraukomis pristato „Lietuvos Vaikų Viltis“ koordinatori. Koordinatorė patikrina, kad viskas yra tvarkoj, pristato prašymo dokumentaciją Shriners ligoninei. Shriners ligoninės specialistams daktarams nusprendus, kad vaikui galima suteikti pagalbą, pristato „Lietuvos Vaikų Viltis“ priėmimo dokumentus, nustato pirmojo patikrinimo datą. Kurie vaikai ir kaip bus gydomi, sprendimas nuo pradžios iki pat galo atrankos proceso yra stipriose Shriners specialistų rankose.

Apie gydymo procesą kalbėjo „Lietuvos Vaikų Viltis“ komiteto narė, savanorė Marija Kraučūnienė. Ji pasakojo, kiek kartų reikia važinėti į ligonines dėl įvairių tyrimų, nuotraukų, terapijos. Savanoriai labai daug padeda vaikams ir motinoms tvarkytis prieš ir po operacijos. Jie taip pat atlieka didelį vertėjavimo darbą ir mielai prisideda prie vaiko užėmimo.

Antroje vakaronės dalyje vyko pasikalbėjimas su Lietuvos vaikais, kurį pravedė Rolandas Norkūnas, Lietuvos televizijos direktorius, paties jauniausio vaiko, pusantrų metų Povilo, tėvas. Čia susipažinom su vaikais, ju galvojimu ir viltimi grįžti į Lietuvą sveiki Amerikos daktarų stebuklų dėka. Violeta šios grupės vyriausia: ji ilgiausiai gydos ir geriausiai pažįsta visą sistemą. Ji mokėsi Šaulių internate aštuonerius metus, bet čia apledo mokslą, nes gal specialiai neatsivežė knygų, nes nesimokyti yra gėria; neseniai atvažiavusi Deimantė mokosi, bet, atrodo, tik anksti rytais, kai kiti nemato; Gabrielė irgi mokosi, bet dabar nebeturi laiko; Pauliukas nors jau šioj grupėje nebe jauniausias (jam yra 3 metai), bet draugas su mažesniu ir dalinsis savo žaisluokais; Kęstutis spėjo pasakyti, kad turi vieną komplektą mašinyčių ir senų, apdaužytų mašinų. Andriukas, irgi neseniai atvažiavęs, aiškino, kad jis Lietuvoj turi sesutę, rašo jai laiškus ir galvoja, kad jina nepavydės jam, kad jis čia gerai gyvena ir turi daug žaislų; Mindaugas dirba su kompiuteriu, mokosi lietuviškai ir angliškai; o mažiausias Poviliukas nekreipė dėmesio į tėvo klausimus ir lakstinėjo po Seklyčios salę.

Toliau R. Norkūnas užkalbino visus atvažiavusius motinas. Jos yra labai nustebintos tuo, ką čia rado. Vaikai žaidžia sau, o motinos sau. Jos bando pritaipinti, susipažinti, nesikišti ir padėti, net ir bulves skuta, reikalui esant. Nėra ką lyginti su Lietuvos daktarais – čia viskas puiku, šaunu. Jos visos pasakė, kad nežino, kaip atsidėkoti svetimiems žmonėms už padarytas malones jų vaikams, kaip padėkoti visiems geraširdžiams lietuviams už vaišingumą ir rūpestį.

Taip ir baigėsi pirmoji „Lietuvos Vaikų Viltis“ vakaronė. Prie kavos puoduko ir pyragaičių dalyviai dar ilgai nesiskirstė, o dalinosi išpūdziais, siūlėsi padėti, kiek tik jiems bus galima, ir kalbėjos su Lietuvos motinomis ir atvažiavusiais vaikais.

Rita Likanderytė

Lietuviška eglutė Chicagos O'Hare aerodrome. Nuotr. Paulinos Vaitaitienės

Advokatas **Jonas Gibaitis** 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-8700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.